

**T.C.
ATILIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ İÇ
MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI
ANABİLİM DALI İÇ MİMARLIK VE
ÇEVRE TASARIMI YÜKSEK LİSANS
PROGRAMI**

**OTEL İÇ MEKÂNLARINDA TAŞ YÜZEYLERİN ALGI VE ETKİSİNİN
DENETİMİ**

- Tasarımda Karar Verme Model Önerisi -

YÜKSEK LİSANS TEZİ

K. Gizem GÖZENER

ANKARA - 2016

**T.C.
ATILIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ İÇ
MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI
ANABİLİM DALI İÇ MİMARLIK VE
ÇEVRE TASARIMI YÜKSEK LİSANS
PROGRAMI**

**OTEL İÇ MEKÂNLARINDA TAŞ YÜZEYLERİN ALGI VE ETKİSİNİN
DENETİMİ**

- Tasarımda Karar Verme Model Önerisi -

YÜKSEK LİSANS TEZİ

K. Gizem GÖZENER

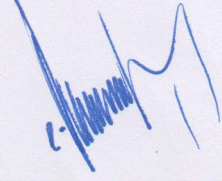
TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Ahmet Tanju GÜLTEKİN

ANKARA - 2016

KABUL VE ONAY

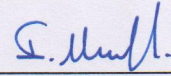
Kadriye Gizem Gözener tarafından hazırlanan “Otel İç Mekanlarında Taş Yüzeylerin Algı ve Etkisinin Denetimi - Tasarımda Karar Verme Model Önerisi- ” başlıklı bu çalışma, 09.02.2016 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Anabilim Dalı /İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı dalında Yüksek Lisans Tezi olarak oy birliği/oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Başkan
Yrd. Doç.Dr. Elif Güneş

Danışman
Prof. Dr. Ahmet Tanju Gültekin

Üye
Yrd. Doç.Dr. İpek Memikoğlu

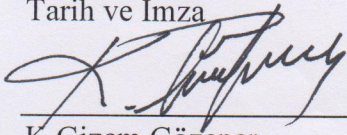
ETİK BEYAN

Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Yönergesi'ne uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasını;

- Akademik ve etik kurallar çerçevesinde hazırladığımı,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir,

Aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Tarih ve İmza

K. Gizem Gözener

ÖZET

Gözener, K. Gizem. Otel İç Mekânlarında Taş Yüzeylerin Algı ve Etkisinin Denetimi - Tasarımda Karar Verme Modeli Önerisi, Yüksek Lisans Tezi, ANKARA, 2016.

Geçmişten bu yana mimari tasarımların neredeyse tamamında yığın malzeme olan taş kullanımını dayanıklı ve kalıcı olma özelliğiyle çeşitli alanlarda görülmüştür. Taşın tasarımda kullanıldığı alanlarda hangi taşın tercih edildiği, nerede kullanıldığı, hangi algıyı yaratmak adına kullanıldığı ve amacına uygun olup olmadığı çeşitlilik göstermektedir. Taş, iç mimari tasarımlarda mekânın kullanım amacında belirleyici olarak kullanıldığı gibi (resepsiyon tezgâhı, banyo, havuz başı vb.), tasarımın konsept (butik otel vb.) olması adına da değerlendirildiği görülmektedir.

Taş, yapısal ve görsel özellikleri ile farklı algı ve etkiler oluşturmaktadır. Otel iç mimari tasarımlarında kullanılan taşların yarattığı algı kişisel ve kültürel özelliklerle farklılık gösterebildiği gibi görsel ve yapısal özelliklerine göre bireylerin tecrübelerine dayanarak farklı etkilere sebep olabilmektedir.

Otel iç mimari tasarımlarında yapı malzemesi olarak tercih edilecek taşların algı ve etkisi tasarımcılar tarafından tasarım aşamasındayken düşünülmelidir. Ancak taşın algıda bıraktığı etki, taşın görsel ve yapısal özellikleri ve tasarımcının vermek istediği mesajın günümüzde ilişkilendirilmeden tasarıma aktarılması işletmeleri maliyet, mekânın kullanılabilirliği ve verilmek istenilen tasarım mesajının yerini bulmaması gibi sorunlarla karşı karşıya bırakmaktadır.

Bu çalışma ile taşın kullanım alanları, özelliklerine göre sınıflandırılması ve örneklem yapı olarak seçilen otel iç mimarisinde kullanımı incelenmiştir. Otel mimarisinde sık tercih edilen taşın çeşitleri, özellikleri, kullanım alanları ve uygulama yerlerinin incelenmesi, iç mekânlar üzerinden ilişkilendirilmesi, yaratılmak istenen algı ile elde edilmek istenen etkinin belirlenmesi araştırmanın bölümlerini oluşturmaktadır. Tasarımcılar üzerinde yapılan anket çalışması ile otel iç mimarisinde tercih edilen taşların algı ve etkisi ortaya çıkarılmıştır, kurgulanan karar verme modeli tasarımcılara doğru karar verebilmeleri için kaynak olarak sunulmuştur. Bu modelin işlevliliği anket çalışmasıyla sınanmakta ve sonuçlar yorumlanmaktadır.

Anahtar Sözcükler: otel, iç mimari tasarım, taş, algı, etki, karar verme modeli.

ABSTRACT

Gözener, K. Gizem. Perception and Effects of Stone in Hotel Show Venue - Decision Aid Model of Inspection, M.A. Thesis, ANKARA, 2016.

Stone usage as bulk material with being enduring and permanent, could be found in architectural designs from past to present. In architectural design, the usage of stone can vary according for the type of stone, where it is used, with which perception was created and if it is used through purpose or not. Stone counted as determinant at interior architecture (hotel reception desk, shower, swimming pool yard e.g.), also counted as concept (boutique hotel e.g.) design material.

Stone has perception and effects. Stone that used at hotel's interior architectural design and perception could depend on personal and cultural effects with visual and structural facilities of stone.

Perception and effects of stone on hotel's architectural design have to be counted during designer preparation. But the important part which not to combine the relation of perception and effect of stone, visual and structural facilities of stone and designers message on project has results as budget problems, usefully positioning or true message receiving.

In this research, the usage areas of stone, classification with facilities and usage in hotel architecture as example are investigated. Also relation between stone variations through usage and facilities on architecture and interior sections which stone could be use will compose the research briefly. Survey to designers about perception and effect of stone was combined. Purpose of research is to be a decision aid model for designers by counting the relation of stone usage on hotel's interior architectural design with perception and effects of stone briefly.

Keywords: hotel, interior architectural design, stone, perception, effect, decision aid model.

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans tez sürecimin her aşamasında çalışmaya yön veren, zaman-mekân kavramı gözetmeksizin yardımcı olan ve sürekli motive ederek beni destekleyen, çalışmamı yönlendiren danışmanım Sayın Prof. Dr. Ahmet Tanju GÜLTEKİN'e; araştırmamda çalışmanın başından itibaren beni destekleyen ve sabırla bekleyen arkadaşlarım, ailem ve eşim Sinan Gözener'e sonsuz teşekkür ederim.

İç Mimar K.Gizem GÖZENER

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLolar DİZİNİ.....	vi
RESİMLER DİZİNİ.....	viii
GRAFİK DİZİNİ.....	xi
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xi
GİRİŞ.....	1
1. Problem Alanının Tanımı ve Çalışmanın Amacı.....	1
2. Yöntem.....	2
3. Kapsam ve Sınırlamalar.....	2

BİRİNCİ BÖLÜM

TAŞ YAPI MALZEMESİNİN YAPISAL VE GÖRSEL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

1. Taş Yapı Malzemesi.....	4
1.1. Taşların Yapısal ve Görsel Özelliklerinin Tanımı.....	4
1.2. Taşların Yapısal Özellikleri ve Mimaride Kullanım Alanları.....	8
1.2.1. Taşın Taşıyıcı Özellikleri ile Kullanımı.....	9
1.2.2. Taşın Yüzey Kaplaması Özellikleri ile Kullanımı.....	10
1.2.3. Taşın Dekoratif Özellikleri ile Kullanımı.....	11
1.2.4. Taşın Katkı Bileşen Özellikleri ile Kullanımı.....	11
1.2.5. Taşın Yapısal İkelere Göre Kullanımı.....	12
1.3. Taşların Görsel Özellikleri ve Mimaride Kullanım Alanları	17
1.4. Bölüm Sonuçlarının Özetlenmesi.....	22

İKİNCİ BÖLÜM

OTEL BİNASI VE MEKÂNLARININ İNCELENMESİ

2.1. Otel Binalarının Sınıflandırılması.....	23
2.2. Otel Mekanlarının İç Mimari Tasarım Farklılıkları.....	23

2.2.1. Lobi.....	24
2.2.2. Yatak Odaları.....	26
2.2.3. Rekreasyon Alanları.....	29
2.2.4. Restoranlar.....	31
2.2.5. Oturma ve Toplantı Salonları.....	33
2.3. Taşların Yapısal Özelliklerine Göre Otel İç Mimarisinde Kullanım Biçimleri.....	34
2.4. Bölüm Sonuçlarının Özetlenmesi.....	40

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TASARIMDA ALGI-ETKİNİN TANIMI ve OTEL İÇ MİMARİ

TASARIMINDA TAŞ ALGISI ve ETKİSİ

3. Tasarımda Algı ve Etkinin Tanımı.....	41
3.1. Otel İç Mimari Tasarımında “Algı” Değerlendirmesi	42
3.2. Otel İç Mimari Tasarımında “Etki” Değerlendirmesi.....	43
3.3. Otel Mekanlarında Kullanılan Taşların Algı-Etki Değerlendirmesi.....	44
3.4. Bölüm Sonuçlarının Özetlenmesi.....	45

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TAŞ YÜZEY ALGISI ve ETKİSİNİN DENETİMİ İÇİN KARAR VERME

MODELİ

4. Modelin Kurgusu ve Yöntemi.....	47
4.1. Taş Algı ve Etkisinin Sentezi, Problem Bileşenlerinin ve Karar Verme Ölçütlerinin Belirlenmesi.....	47
4.2. Karar Verme Ölçütlerinin Sınanması İçin Yöntem Belirlenmesi / Anket Yöntemi.....	48
4.3. Anket Uygulaması.....	49
4.4. Anket Sonuçları.....	52
5. SONUÇ.....	69
KAYNAKÇA.....	72
İNTERNET KAYNAKLARI.....	75
EK-1 Anket	

TABLOLAR DİZİNİ

TABLO

Tablo 1.1.1. Taşların Sınıflandırılması: Doğal taşlar oluşumlarına göre magmatik, sedimanter ve metamorfik kayalar olarak üç grupta incelenir	4
Tablo 1.2.1. Taşların Kullanım Alanlarına Göre Sınıflandırılması.....	8
Tablo 1.2.5.1. Mimaride Kullanılması Düşünülen Taşlarda Aranması Gereken Yapısal Özellikler (Yüzer; Angı, 2007)	13
Tablo 1.2.5.2. Taşın Kullanım Alanları ve Yapısal Gerekliliklere Göre İncelenmesi (Bradley, 1998; Yüzer, Angı 2007)	14
Tablo 1.2.5.3. İç Mimari Tasarımlarda Kullanımına Göre Taşların Sınıflandırılması	15
Tablo 2.3.1. Otel İç Mimarisinde Taş Kullanım Alanları ve Detayları	35
Tablo 2.3.2. Otel İç Mimarisinde Taş Kullanımının Yapısal Özelliklere Göre Dağılımı	37
Tablo 2.3.3. Otel İç Mimarisinde Taş Kullanımının Sıklık Derecelendirmesi	38
Tablo 3.3.1. Otel Kullanıcılarının Hangi Olanaklara Önem Verdiğinin Yanıtları (İldeniz, 1991)	44
Tablo 3.3.2. Araştırmada Belirlenen Algı ve Etki Değerlendirme Ölçütleri.....	45
Tablo 4.4.1. Onyx Taşının Otel Mekânlarına ve Uygulama Yerlerine Göre Algısı.....	57

Tablo 4.4.2. Mermer Taşının Otel Mekânlarına ve Uygulama Yerlerine Göre Algısı.....	58
Tablo 4.4.3. Traverten Taşının Otel Mekânlarına ve Uygulama Yerlerine Göre Algısı.....	59
Tablo 4.4.4. Bazalt Taşının Otel Mekânlarına ve Uygulama Yerlerine Göre Algısı.....	60
Tablo 4.4.5. Granit Taşının Otel Mekânlarına ve Uygulama Yerlerine Göre Algısı.....	61
Tablo 4.4.6. Kireç Taşının Otel Mekânlarına ve Uygulama Yerlerine Göre Algısı.....	61

RESİMLER DİZİNİ

RESİM

Resim 1.1.1.	Magmatik Taşlar – Granit örneği	5
Resim 1.1.2.	Magmatik Taşlar – Siyenit örneği	5
Resim 1.1.3.	Sedimanter Taşlar – Kireçtaşı örneği	6
Resim 1.1.4.	Sedimanter Taşlar – Traverten örneği	6
Resim 1.1.5.	Metamorfik Taşlar – Mermer, Afyon Beyaz örneği	7
Resim 1.1.6.	Metamorfik Taşlar – Serpantin örneği	7
Resim 1.2.1.1.	Taşın yapıda taşıyıcı kullanımına örnek.....	9
Resim 1.2.2.1.	Taşın yapıda kaplama olarak kullanımına örnek	10
Resim 1.2.3.1.	Taşın yapıda süsleme olarak kullanımına örnek	11
Resim 1.2.4.1.	Taşın yapıda agrega olarak kullanımına örnek	12
Resim 1.2.5.1.	İnsan geçişinin yoğun olduğu havaalanı terminal binası yer kaplamasında kullanılan sert taşlardan mermer örneği (S.Gökçen Uluslararası Havalimanı).....	16
Resim 1.2.5.2.	Hamam mermer uygulaması örneği - İstanbul Divan Oteli.....	17
Resim 1.3.1.	Lobide botanik dekoratif detaylarda kullanımı	18
Resim 1.3.2.	Seramik Mermer – Yapay mermer örneği	19
Resim 1.3.3.	Seramik Mermer – Marmocer Türkiye Otel Fuaye zemin uygulama örneği	19
Resim 1.3.4.	Kızılca Onyx – Desen örneği	19
Resim 1.3.5.	Onyx Otel Lobi duvar uygulama örneği	19
Resim 1.3.6.	Traveten – Doku örneği	20
Resim 1.3.7.	Traverten Otel Rekreasyon zemin uygulama örneği	20

Resim 1.3.9. Bazalt örneği	20
Resim 1.3.10. Bazalt Otel Yatak Odası Banyo duvar uygulama örneği.....	20
Resim 1.3.11. Granit – Renk ve Desen örneği	21
Resim 1.3.12. Granit Otel Bar zemin uygulama örneği.....	21
Resim 1.3.13. Bej Mermer – Renk ve Desen örneği.....	21
Resim 1.3.14. Mermer Otel Restoran duvar uygulama örneği	21
Resim 2.2.1.1. Otel Lobisinde Taş Kullanımı Örneği (DoubleTree by Hilton Old Town – Beyazıt)	25
Resim 2.2.1.2. Lobi Alanı Zemin Kaplamasında Taş Kullanımının Örneği (Park Bosphorus Hotel, İstanbul)	26
Resim 2.2.2.1. Otel Odası Banyosunda Mermer Taş Kullanımının Örneği (Hilton Convention Centre & SPA, Bursa).....	27
Resim 2.2.2.2. Otel Odası Banyosunda Traverten Kullanımının Örneği	28
Resim 2.2.2.3. Otel Odası Banyosunda Taş Kullanımının Örneği (Museum Otel, Kapadokya).....	28
Resim 2.2.3.1. SPA Merkezi Taş Kullanımının Örneği - Hamam (Pendik Green Park Otel, İstanbul).....	30
Resim 2.2.3.2. SPA Bazalt Taşı Örneği	30
Resim 2.2.3.3. SPA Onyx Taşı Dekorasyon Örneği.....	31
Resim 2.2.4.1. Otel Restoran Taş Kullanım Örneği – Açık Büfe Tezgâhı (Radisson Blue Bosphorus, İstanbul)	32
Resim 2.2.4.2. Otel Bar Taş Kullanım Örneği – Bar Tezgâhı, Zemin Kaplama (Flamingo Bar, InterContinental Hotel, İstanbul)	32

Resim 2.2.5.1. Otel Fuaye Alanı Taş Kullanım Örneği – Zemin Kaplaması (Kempinski Çırağan Otel, İstanbul)	33
Resim 2.2.5.2. Otel Balo Salonu Taş Kullanım Örneği – Zemin ve Duvar Kaplaması (Elite Otel, Van)	34
Resim 2.3.1. Otel Restoran Barı Taş Kullanım Örneği – Zemin ve Duvar Kaplaması (Mikla, The Marmara Otel, İstanbul)	36
Resim 2.3.2. Otel Toplantı Salonu Taş Kullanım Örneği – Zemin Kaplaması...	36
Resim 2.3.3. Otel İç Mimarisinde Taş Kullanımının Örneği – Lobi Zemin Kaplama (Alden Otel Kadıköy, İstanbul)	38
Resim 2.3.4. Otel İç Mimarisinde Taş Kullanımının Örneği – Zemin ve Duvar Kaplama (Delphin Imperial Otel, Antalya).....	39
Resim 2.3.5. Otel İç Mimarisinde Taş Kullanımının Örneği – Dekoratif Detaylar, Zemin ve Duvar Kaplaması (Garde Design Hotel)	40
Resim 3.1.1. Geşalt İlkeleri	41
Resim 4.4.1. Rekreasyon Mekanı Etki Analizi	62
Resim 4.4.2. Restoran Etki Analizi	63
Resim 4.4.3. Lobi Etki Analizi.....	65
Resim 4.4.4 Toplantı ve Bekleme Salonları Etki Analizi.....	66
Resim 4.4.5. Yatak Odası Etki Analizi	67

GRAFİKLER DİZİNİ

GRAFİK

Grafik 4.4.1. Onyx Algısı Anket.....	52
Grafik 4.4.2. Mermer Algısı.....	53
Grafik 4.4.3. Traverten Algısı.....	53
Grafik 4.4.4. Bazalt Algısı.....	54
Grafik 4.4.5. Granit Algısı.....	54
Grafik 4.4.6. Kireç Taşı Algısı.....	55
Grafik 4.4.7. Dekoratif Detaylar Algısı.....	55
Grafik 4.4.8. Rekreasyon Etki Analizi	63
Grafik 4.4.9. Restoran Etki Analizi	64
Grafik 4.4.10. Lobi Etki Analizi	65
Grafik 4.4.11. Toplantı ve Bekleme Salonları Etki Analizi.....	66
Grafik 4.4.12. Yatak Odası Etki Analizi	67

ŞEKİLLER DİZİNİ

ŞEKİL

Şekil Giriş.1 Tez Akış Şeması.....	3
Şekil 2.2.1. Otel Mimarisinde Kullanıcı Bölümleri.....	24
Şekil 5.1. Karar Verme Modeli.....	70

GİRİŞ

1. Problem Alanının Tanımı ve Çalışmanın Amacı

Yıgın malzeme olan taş, dayanıklı ve kalıcı olma özelliğiyle mimarinin çeşitli alanlarında insanoğlunun varoluşundan bu yana kullanılmış, geleneksel kullanımlardan zemin ve duvar kaplamanın yanında dekoratif detaylarda da değerlendirilmiş, yapıların çeşitli alanlarında görsel ve yapısal özellikleri ile farklı amaçlara yönelik kullanıldığı görülmüştür. Taşın yapısal ve görsel özelliklerine göre iç mimari tasarımlarda kullanımı günümüz çağdaş tasarımlarında sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. İç mimari tasarımlarda kullanılan taşlar yaratılmak istenilen algıyı her yapı malzemesi gibi etkilemekte, tecrübeler, kişisel ve kültürel özelliklere göre mekânın farklı algılanmasına neden olabilmektedir. Bu nedenle tasarımcıların malzeme tercihlerini yaparken verilmek istenen mesaja uygun seçimler yapması ve bu algı yönetimini de göz önünde bulundurması gerekmektedir.

Günümüzde sadece konaklama tesisi olmasının dışında çeşitli etkinlikler ve ziyaretler için de kullanılan otellerin tasarımlarıyla bıraktığı etki, konaklama işletmelerinin vizyonları ile doğru orantılı olarak gerçekleşir. Kullanılan malzemelerin yapısal ve görsel özellikleri ile oluşturulmak istenilen algı ve etkileri, tasarımcıların doğru tercihleri ile bir bütün oluşturmaktadır. Bu doğrultuda tasarımcılara hem yapısal ve görsel özellikleri bakımından doğru taşın tercih edilmesi konusunda sorumluluk düşmekte hem de algıyı doğru yönetebilmek adına yeterli bilgi sahibi olmaları gerekmektedir.

Özetle araştırmanın ortaya koyduğu problem, tasarımcıların iç mimaride değerlendirdikleri malzemeleri tercih ederken yanlış tercihler yapabilmesi, algı ve algıya bağlı olarak olgulara verilen tepkilerin sonucu yani etkilerin istenilen sonuçları vermemesidir. Bu çalışmanın amacı, tasarımcılara otel iç mimari tasarımlarını gerçekleştirirken tercih edecekleri taşların yarattığı algı ve etkinin sentezi ile karar verme modeli sunmak ve tasarımcıları doğru malzeme tercih etmelerine yardımcı olmaktır.

2. Yöntem

Çalışmada öncelikle literatür araştırması ile tanım ve kavramlar saptanmıştır. Otel bölümleri ve iç mimari tasarımlarında taş kullanımını literatür araştırmaları tablolar ve görseller ile desteklenmiştir. Bu bağlamda örneklem mekân olarak otel tesislerinin incelenmesi, hangi taşların tercih edildiğinin literatür araştırması ile belirlenmesi, yapı malzemesi olarak taşların incelenmesi ve otel iç mimari tasarımlarında tercih edilen taşların yapısal ve görsel özelliklerinin belirlenmesi, ayrıca algı ve etkinin tanımlanması, tasarımlarda tanımlanarak ve yorumlanarak ölçütlerin geliştirilmesi araştırmada izlenen yolu oluşturmaktadır.

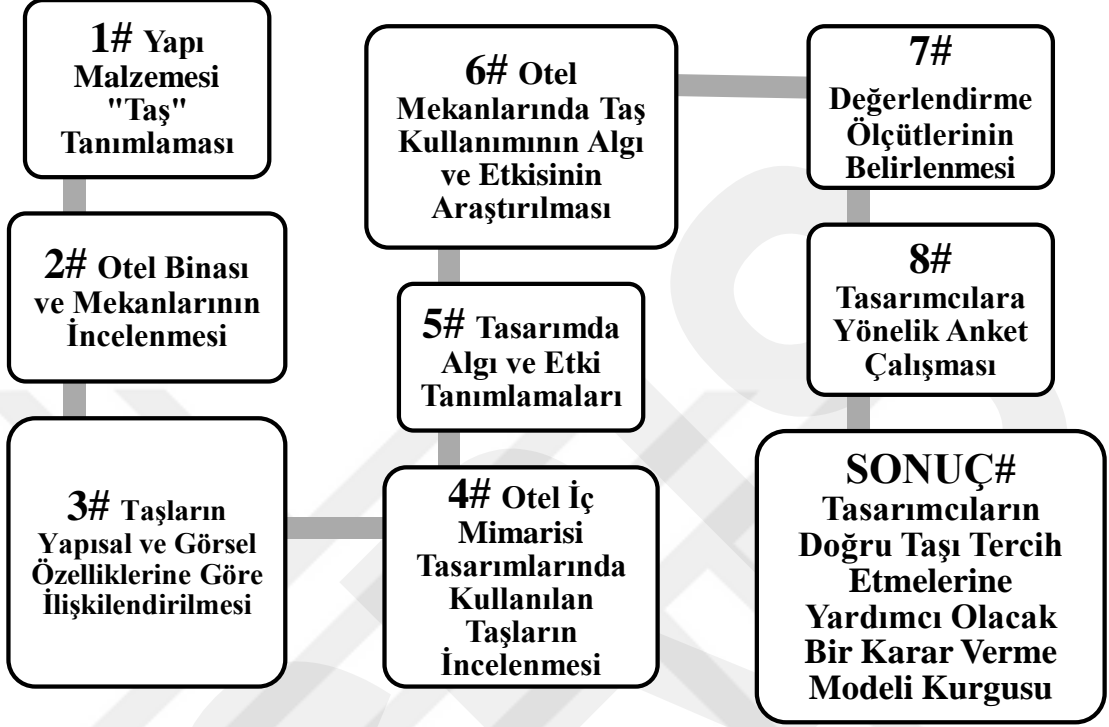
Sonuç bölümünde ise tasarımcılara yönelik yapılan anket çalışması ile önceden belirlenen ölçütlerin meslekle ilgililere (profesyonel mimar ve iç mimar) kullanılan taşların yarattığı algı ve etkinin sentezi yapılmış, tasarımcılara yapı malzemesi tercihlerinde ileriki tasarımlarında yardımcı bir karar verme modeli (kontrol listesi) önerilmiştir.

3. Kapsam ve Sınırlamalar

Araştırmanın amacına bağlı olarak, yapı olarak oteller, otellerin bölümlerinin iç mimari tasarımları ve taşın uygulama alanları tercih edilmiştir. Mekân olarak otel yapılarının tercih edilmesinin sebebi, kişisel tercihlerin yanı sıra otellerin genel bir kullanıcı kitlesine hitap etmesi, otellerin iç mekân sirkülasyonunun sıklığı, tasarımlarının diğer yapılara göre tasarımcı tercihlerinden daha fazla etkilenmesi, ayrıca otel mekânlarında ayrı mesajların verilmesi ve bu bağlamda kullanılan yapı malzemelerinin de algılanan mesajlar ile ilişki içerisinde olmasıdır. Otel mekânları seçilirken ana kullanım alanları incelenmiş, peyzaj alanları ile sınırlandırılmıştır.

İç mimari tasarımda yapı malzemesi olarak taş incelenmiş, doğal ve yapay olmaları gözetmeksizin taş malzemesi bir bütün olarak değerlendirilmiştir. Taşın tercih edilmesinin sebebi ise, otel iç mimari tasarımlarında mekânı en belirleyici ve sık karşılaşılan yapı malzemesi olmasıdır. Profesyonel iç mimari ve mimari tasarımcılara yönelik anket çalışması uygulanmış algı ve etki ölçütlerinin ortaya koyduğu sonuçlarla, tasarımcılara verilecek karar verme modeli otel iç mimari tasarımlarında kullanılan taşlar üzerinden belirlenmiştir.

Tezin bölümlerinin akış şeması şu şekildedir:

Şekil Giriş.1 Tez Akış Şeması

1. BÖLÜM

1. TAŞ YAPI MALZEMESİ

Bu bölümde taş yapı malzemesi yapısal ve görsel özelliklerine göre tanımlanacaktır. Taşın yapısal özelliklerine göre mimaride kullanım alanları sınıflandırılacak, görsel özelliklerine göre mimaride kullanım alanları incelenecektir.

1.1. Taşların Yapısal ve Görsel Özelliklerinin Tanımı

Taşlar oluşumlarına göre öncelikli olarak doğal ve yapay olarak ikiye ayrılmıştır. Doğrudan veya işlenerek çeşitli amaçlarla yapılarda kullanılan taşlara doğal taş denir. Doğal taşlar, kullanımına, sertliklerine ve kökenlerine göre ayrı ayrı sınıflandırılırlar (Tablo 1.1.1).

Sedimanter Taşlar	Magmatik-Volkanik Taşlar	Metamorfik Taşlar
<ul style="list-style-type: none"> • Dolomit • Alçıtaşı • Arduvaz • Killi Şist • Kuvarsit • Traverten • Onyx • Konglomeralar • Kalterler: <ul style="list-style-type: none"> Olitik Kalter Tebeşir Kalter Tüf Killi Kalter 	<ul style="list-style-type: none"> • Granit • Siyenit • Diorit • Gabro • Volkanitler • Porpirler: <ul style="list-style-type: none"> Andezit Lav Bazalt 	<ul style="list-style-type: none"> • Mermer • Grays • Mikaşist • Serpantin

Tablo 1.1.1 Taşların Sınıflandırılması: Doğal taşlar oluşumlarına göre magmatik, sedimanter ve metamorfik kayalar olarak üç grupta incelenir.

(Kaynak: Yüzer ve Angı,2007)

Kullanımına en çok rastladığımız taş olan mermerler sahip oldukları yüzey sertliklerine göre sınıflandırılabilirler. Yumuşak mermerler; açık renkli mermerler, metamorfik kalker, şistler ve diğerleri olarak, koyu renkli mermerler, renkli metamorfik kayalar, yeşil şistler ve diğerleri olarak adlandırılır. Sert mermerler ise;

açık renkli olarak granit, siyenit, kuvars ve diyorit, koyu renkli ise diyabaz, gabro ve serpantinit - ultrabazik mermerler olarak adlandırılır.

İç mimaride ağırlıklı olarak kullanılan doğal taşlar oluşumlarına göre magmatik, sedimanter ve metamorfik kayalar olarak üç grupta incelenmiştir.

Magmatik taşlar, iri kristalli, ince kristalli ve camsı olarak ayrılırlar. Magmatik taşlara örnek olarak, granit (Resim 1.1.1), bazalt, andezit, diyabaz, siyenit (Resim 1.1.2) ve tüfler mimaride yaygın olarak kullanılan taşlardır (Öztanık, 2007, b).

Resim 1.1.1. Magmatik Taşlar – Granit parça örneği

(<http://mercangranitkuptas.com/wp-content/uploads/2015/06/Granit-k%C3%BCpta%C5%9F.png> kaynağından alınmıştır.)

Resim 1.1.2. Magmatik Taşlar – Siyenit parça örneği

(http://f.internetara.com/onbellek/13/04/19/iuuq_NV_00xfc_SL_juv_SL_fev_SL_us_0_DEL_nbfo0nv_AP_f0jnbhft0Epmq3eso_SK_lzb0ee24_SL_kqh.jpg

kaynağından alınmıştır.)

Sedimanter taşlar oluşum şekillerine göre kırıntılı ve kırıntısız olarak ayrılmaktadır. Kireçtaşları (Resim 1.1.3) ve traverten (Resim 1.1.4) ya da onyx taşlar, kumtaşları, konglomeralar (Elazığ Vişne, Ege Vişne, Hereke pudingleri) ve tüfitler mimaride yaygın kullanılan sedimanter taşlardır (Öztanık, 2007, b).

Resim 1.1.3. Sedimanter Taşlar – Kireçtaşı parça örneği
(<http://www.marbleport.com/maden/1250203062.jpg> kaynağından alınmıştır.)

Resim 1.1.4. Sedimanter Taşlar – Traverten parça örneği
(http://www.ozmersan.com.tr/images/urunler/irish_cream_traverten/5.jpg kaynağından alınmıştır.)

Metamorjik taşlar ise, sedimanter ve magmatik taşların sıcaklık ve basınç altında başkalaşmasıyla dokularının, yapılarının ve mineralojik bileşimlerinin değışmesi sonucunda oluşmuştur. Serpantin (Resim 1.1.6), Afyon Beyaz (Resim 1.1.5), Afyon Kaymak ve Marmara mermeri mimaride yaygın kullanılan metamorjik taşlara örnektir (Öztanık, 2007, b).

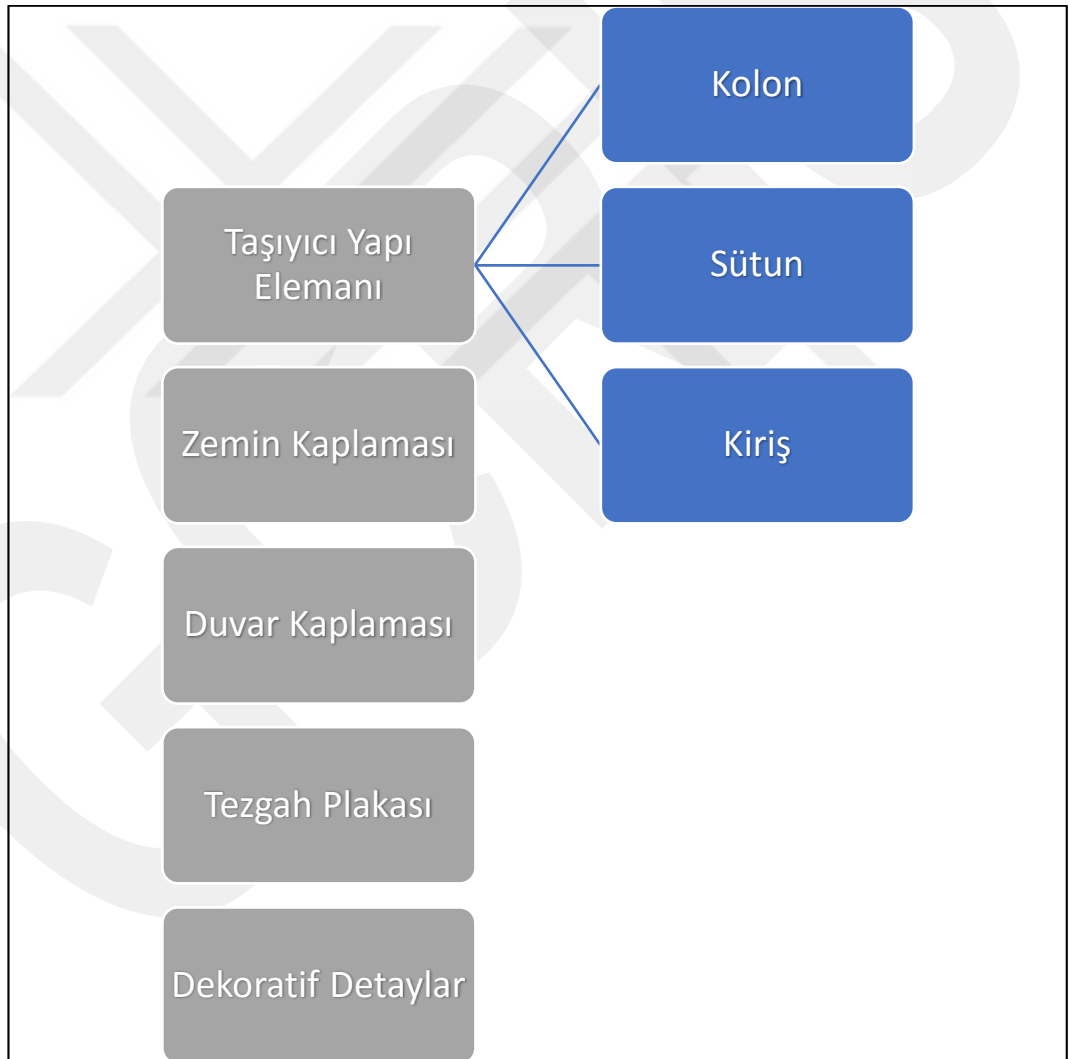
Resim 1.1.5. Metamorjik Taşlar – Mermer, Afyon Beyaz blok örneği
(<http://www.turkmarblecenter.com/myimages/1-afyon-beyaz-blok.png> kaynağından alınmıştır.)

Resim 1.1.6. Metamorjik Taşlar – Serpantin örneği
(<http://www.blog.isbiliravm.com/resimler/sifali-dogal-taslar/Serpantin-tasi-satin-al.jpg> kaynağından alınmıştır.)

1.2. Taşların Yapısal Özellikleri ve Mimaride Kullanım Alanları

Taşın geçmişte mimari yapılarda sıklıkla kullanılmasının en önemli nedeni, doğal kaynaklarının varlığının yanı sıra statik özellikleri, durabilmesi ve işlenebilir olma özellikleridir (Öztanık, 2007, a). Taşlar çeşitli işleme yöntemleriyle parlak veya parlatılmadan kullanım ile yapının hemen hemen her yerinde kullanılmaktadır. Taşın mimaride kullanım alanları genellikle; döşeme kaplamaları, banko ve merdivenler, cephe kaplamaları ve dekoratif kaplamalardır (Öztanık, 2007, a)(Tablo 1.2.1). Ağırlıklı olarak doğal taşlar, geleneksel yapılarda masif biçimlenmelerde kullanılmış, günümüzde ise kaplama malzemesi ve dekorasyon malzemesi olarak kullanılmaya devam etmiştir.

Tablo 1.2.1 Taşların Kullanım Alanlarına Göre Sınıflandırılması

Taşların zengin renk ve desen çeşitliliği, mimari tasarımlarda her türlü taşın değerlendirilmesini ve kullanımını sağlamıştır. Günümüz teknolojisi taşlara doğal halinden bağımsız olarak çok çeşitli dokular ve biçimler vermeye imkân sağlamaktadır. Taşın mimari yapıda kullanım amaçlarını dört ana başlık altında özetlemek mümkündür: taşın taşıyıcı özellikleriyle mimaride kullanımı, taşın yüzey kaplaması özellikleriyle mimaride kullanımı, taşın yüzey kaplamasında dekoratif özellikleriyle mimaride kullanımı ve taşın katkı bileşen özellikleriyle mimaride kullanımı.

1.2.1. Taşın Taşıyıcı Özellikleri ile Kullanımı

Taş, doğrudan yapı taşı olarak, başka bir ifadeyle taşıyıcılık işlevi verilerek yapıda kullanılabilir. Yapının duvarları tamamıyla taştan inşa edilebilir. Bununla birlikte, düşey (sütun, ayak, vb.) ya da yatay (lento, arşitrav, vb.) taşıyıcı elemanlar (Resim 1.2.1.1) olarak da yapıda kullanılabilir (TC MEB, 2003).

Resim 1.2.1.1 Taşın yapıda taşıyıcı kullanımına örnek (Apollo Tapınağı)

Kaynak: TC MEB, 2003

Geçmişte inşa edilen yapılarda inşaat teknolojisi ve yakın çevreden taş malzemenin kolay temin edilebilir olması nedeniyle taş malzemenin kullanımı rasyonel bir çözümdü. Yığma yapım tekniğinde yapının alt bölümlerinde ağır malzemeler, üstlerde ise daha hafif malzemeler kullanılır. Geçmişte olduğu gibi

günümüz de de taş duvarların yüzey niteliği, kaba yönü ya da kesme taş olması ve derzlerin çizgisel düzende ya da serbest düzene sahip olması yapının mimari karakterini etkilemektedir (Gürani ve Canbolat, 2012).

1.2.2. Taşın Yüzey Kaplaması Özellikleri ile Kullanımı

Taş, herhangi bir malzemenin üzerini kaplama elemanı olarak yapıda kullanılabilir. Örnek olarak, yapının duvarları taş veya tuğladan inşa edilmiş ve duvar yüzeyleri taş ile kaplanmış olabilir; ya da çatı örtüsü olarak taş kaplama yapılmış olabilir (TC MEB, 2003) (Resim 1.2.2.1).

Resim 1.2.2.1 Taşın yapıda kaplama olarak kullanımına örnek

(<http://www.cecenstone.com/images/yapay-tas-kaplama/yapay-tas-kaplama5.jpg>
kaynağından alınmıştır.)

Doğal taşın taşıyıcı amaçlı kullanımından doğan olumsuzluklara bir çözüm olarak, taş işleme teknolojisinin gelişimi ile blok halinde taş malzeme ince kesitli hale getirilerek yapı cephelerinde ya da iç mekânda kullanılabilir. Bu malzemeler; yüzeyde taşın doğal yapısını karşılayan dokuyu elde etme, estetik kaygılar nedeni ile kaplamada yer alabilir. Taşın ince kesite getirilmesi için gerçekleştirilen işlemlerde taşın cinsi, mekân içindeki yeri ve mekânın işlevi etkili olmaktadır (Gürani; Canbolat, 2012).

Mekânın yüzeylerinde kullanılacak plak halindeki doğal taş (mermer, traverten vb.) kaplamaların uygulama şekli, atmosfer şartlarına dayanıklılığı (yağmur, kar, toz, vb.), sertliği, işlenebilmesi, homojen olması, renk ve dokusu yapının mimari karakteri, bulunduğu iklim, yapı konstrüksiyonuna bağlı olarak belirlenir. Granit, mermer,

traverten gibi doğal taşların cilalı yüzeyi mekâna ihtişam katar, mekânın cazibesini artırır (Gürani ve Canbolat, 2012).

1.2.3. Taşın Dekoratif Özellikleriyle Kullanımı

Taş, yapının çeşitli bölümlerinde süsleme amacıyla da kullanılabilir. Süsleme üslubuna göre değişen çeşitli formlarda taşın işlenmesiyle, süsleme elemanları yapılabilir (Ünal, 2004) (Resim 1.2.3.1).

Resim 1.2.3.1 Taşın yapıda süsleme olarak kullanımına örnek (Diyarbakır Hanları)(
http://www.bilinmeyendiyarbakir.com/el_clip_image002_0063.jpg kaynağından
alınmıştır.)

Dekoratif amaçlı kullanılan birçok taş özel olarak bu amaç için üretilmezler. Mermer ve taş ocaklarında oluşan artık maddelerin (moloz) bazıları dekoratif yapı taşı olarak değerlendirilmektedir. Doğal taşların bir kısmı yapısal amaçlara hizmet ederken çok pahalı ve dayanımı az olan bazı doğal taşlar da dekorasyonda kullanılır (Çelik, 2003; Barker ve Austin, 1994).

1.2.4. Taşın Katkı Bileşen Özellikleriyle Kullanımı

Taş, çeşitli büyüklüklerde kırılıp elenerek ya da toz haline getirilerek, harç veya sıva karışımlarında agrega olarak kullanılabilir (TC MEB, 2003) (bkz. Resim 1.2.4.1).

Resim 1.2.4.1 Taşın yapıda agrega olarak kullanımına örnek

(http://sozluk.insaatbolumu.com/wp-content/uploads/agrega_2.jpg kaynağından alınmıştır.)

Taş ocağından çıkarılan çeşitli renk ve dokuya sahip taşlar, düzgün kesilerek yapılarda kullanılmakta, şekillendirme sırasında ortaya çıkan küçük taş parçaları cephe kaplaması için kullanılmaktadır. Bu uygulama, bir çeşit geri dönüştürülmüş taş malzeme olarak kabul edilmektedir. (Gürani ve Canbolat, 2012).

1.2.5. Taşın Yapısal İlkelere Göre Kullanımı

Taşların ses, ısı ve ışık gibi yapısal ilkelere göre kullanım alanları bulunmaktadır. Özellikle iç mimaride değerlendirilirken mutlaka dikkate alınması gereken bu özellikler, taşın doğal yapısına göre amacına yönelik kullanımını da beraberinde getirir. Ses geçirmezliği, ısı yalıtım özelliği, su geçirmezliği, hava geçirmezliği, kaydırmazlık kapasitesi, kimyasal maddelere dayanıklılığı, sıcaklık değişimine dayanıklılığı, atmosferik koşullara dayanıklılığı, ateşe dayanıklılığı ve sismik aktivitelere dayanıklılığı çeşitli yapısal ilkelerin taşların kullanım alanlarına göre ayrı ayrı değerlendirilmesini sağlamaktadır.

Örnek olarak, ses geçirmezlik ilkesine göre, iç cephe kaplamasında taşın etkisi çok önemli olarak derecelendirilirken, merdiven basamağı, iç zemin döşemesi gibi alanlarda kullanımı ses geçirmezlik ilkesinde az önemli olarak derecelendirilmektedir. Hava geçirme ilkesine göre dış cephe kaplamasında çok önemli bir malzeme olarak değerlendirilirken, iç cephe kaplamasında, iç zemin döşemesinde, merdiven, raf, tezgâh ve banko gibi alanlarda kullanımında bu ilkenin az önemli olarak derecelendirilmesi gerekmektedir. Kimyasal maddelere dayanıklılığı, su geçirmez

olması, kullanım alanına göre dekorasyonda ateşe karşı dayanıklı olması ve sismik aktivitelere dayanıklılığı taşın kullanım alanlarında önemli etkin ilkeler olarak belirlenmiştir (Tablo 1.2.5.1).

İklimin Sert ve Asit Yağmurlarının Olduğu Dış Cephe Kaplaması	Yaya Trafiğinin Yoğun Olduğu Açık ve Islak Ortamların Yer Döşemesi	Basamakların ve Rıhtların Kaplaması	Tezgâh, Raf ve Banko Kaplaması
Dış Cephe	Dış/İç Cephe	İç Cephe	İç Cephe
Anklavsız ve stilolitsiz (karınca yeniği) olması	Mohs sertliğinin en az 5 ve üzeri olması	Darbe ve aşınma dayanımlarının yüksek olması	Su emme ve porozitesinin düşük olması
Renk verici minerallerin bulunmaması	Yüzeysel aşınma dayanımının yüksek olması	Su emme ve porozitesinin düşük olması	Eğilme ve darbe dayanımlarının yüksek olması
Hacimce su emme ve porozitesinin düşük olması	Hacimce su emme ve porozitesinin düşük olması	Eğilme ve dayanımının yüksek olması	Renk verici minerallerin bulunmaması
Don sonrası basınç dayanımı yüksek, ağırlıkça don kaybının düşük olması	Kuvars içeriğinin fazla olması		
Isıl genleşme katsayılarının bilinmesi	Darbe ve eğilme dayanımlarının yüksek olması		

Tablo 1.2.5.1 Mimaride Kullanılması Düşünülen Taşlarda Aranması Gereken Yapısal Özellikler (Kaynak: Yüzer ve Angı, 2007)

Günümüzde taşların bazı türlerinin farklı projelerde yapısal özellikleri dikkate alınmayarak kullanılması sonucunda sürece bağlı tahriplerle karşılaşmaktadır. Özellikle sertliği düşük, aşınmaya dayanıksız, eğilme ve darbe dayanımı yeterli olmayan traverten türündeki taşların yer döşemesinde kullanılmasıyla oluşan, dış cephe kaplamasında kullanılan açık renkli granit türündeki taşların üzerinde yağışın etkisiyle oluşan su emmeye bağlı olumsuz görüntüler taşların doğru yerde kullanılmamasının yarattığı sorunlara dikkat çekmektedir (Tablo 1.2.5.2.)(Yüzer ve Angı, 2007).

Taşın İlkelere Kullanım Alanları	Ses Geçirmezlik	Isı İzolasyonu	Su Geçirmezlik	Hava Geçirmezliği	Kaydırmazlık Kapasitesi	Kimyasal Maddelere Dayanıklılık	Sıcaklık Değişimine Dayanıklılığı	Sismik Aktivitelere Dayanıklılığı	Ateşe Karşı Dayanıklılığı	Atmosferik Koşullara Dayanıklılığı
İç Cephe Kaplaması	XXX	XXX	XX	X	X	XXX	XXX	XX	XX	X
Dış Cephe Kaplaması	XXX	XXX	XXX	XXX	X	XXX	XXX	XXX	XX	XXX
İç Zemin Döşemesi	X	XX	XXX	X	XXX	XXX	XX	XX	XX	X
Dış Zemin Parke ve Kaldırım Döşemesi	X	X	XXX	X	XXX	XXX	XXX	XX	XX	XXX
Merdiven Basamağı	X	X	XX	X	XXX	XXX	XX	XX	XX	XX
Raf, Tezgâh, Banko	XX	XX	XXX	XX	XXX	XXX	XXX	XXX	XX	XXX

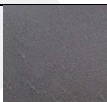

Tablo 1.2.5.2 Taşın Kullanım Alanları ve Yapısal Gerekliliklere Göre İncelenmesi

xxx: çok önemli, xx: önemli, x: az önemli

Kaynak: (Bradley, 1998; Yüzer ve Angı 2007)

Taşın iç mimari tasarımlarda kullanım alanları incelendiğinde sıklıkla kullanıldıkları alanlar dışında çok özel kullanımları da göze çarpmaktadır. Kullanım alanlarına göre yapısal ve görsel olarak sınıflandırıldığında ağırlıklı olarak açık renkli

ve orta sertlikte taşların iç mimari tasarımlarda değerlendirildiği görülmüştür. Taşların yapısal, görsel özelliklerine, kullanım alanlarına ve parlatıla bilirliliklerine göre düzenlendiğinde (Tablo 1.2.5.3.), zemin kaplaması olarak tercih edilen taşlarda sertlik arandığı, duvar kaplaması olarak tercih edilen taşlarda orta sertliğin yeterli olduğu ayrıca merdiven basamağı gibi tamamlayıcı alanlarda ise dayanıklılığın taş yapı malzemesinde arandığı görülmüştür.

Kullanıma Göre Taşlar	Taş Adı	Yapısal Özellikleri	Görsel Özellikleri	Nerede Kullanıldığı
Parlatılarak Kullanılan Taşlar	 Mermer	Orta sert	Genellikle açık renkli	Merdiven basamağı, duvar ve zemin kaplaması
	 Granit	Sert, dayanıklı, Cila tutar	Açık renkli	Merdiven basamağı, döşeme kaplama ve bordür taşı
	 Kireçtaşı	Dayanıklı, Yontulabilir (Mermerin hammaddesi)	Açık renkli	Duvar kaplaması ve dekorasyon
	 Siyenit	Orta sert	Yeşil ve pembe renklerde	Merdiven basamağı, duvar ve zemin kaplaması
	 Traverten	Hafif	Açık renkli, Büyük gözenekli	Duvar ve zemin kaplaması
	 Onyx	Estetik	Gri-siyah karışımı ve açık renkli	Duvar kaplaması ve dekoratif
Parlatılmadan Kullanılan Taşlar	 Bazalt	Sert, Ağır	Koyu gri ve siyah	Duvar ve zemin kaplaması
	 Marn	Kireç taşı ve kilden oluşur, Yumuşak	Açık renkli	Duvar ve zemin kaplaması
	 Şist	Sert, Dayanıklı	Sarı, yeşil, mavi, siyah renklerde	Duvar ve zemin kaplaması
	 Tüf	Hafif	Açık renkli, Gözenekli	Duvar kaplaması ve dekoratif
	 Tüfit	Hafif	Açık renkli, Gözenekli	Duvar kaplaması ve dekoratif

Tablo 1.2.5.3 İç Mimari Tasarımlarda Kullanımına Göre Taşların Sınıflandırılması

Kurumsal alanlarda (hastane, kamu binası vb.) ve araç-insan geçişinin yoğun olduğu yerlerde (hava alanları, terminaler, alışveriş merkezleri, oteller vb.) genellikle magmatik kökenli sert taşlar kullanılırken (Resim 1.2.5.1), estetik görünümüne öncelik verilen özel yapılarda mermerler renkli kireçtaşları ve travertenler tercih edilmektedir (Yüzer ve Angı, 2007).

Resim 1.2.5.1. İnsan geçişinin yoğun olduğu havaalanı terminal binası yer kaplamasında kullanılan sert taşlardan mermer örneği (İstanbul Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı)

(http://www.granitas.com/eng/thumbnail.asp?img=/upload/data/images/references/reference_1.jpg&width=300 kaynağından alınmıştır.)

Hamam, sauna gibi yüksek sıcaklık ve suyun bulunduğu ortamlarda kullanılması düşünülen taşların da özellikle kaynar suda su emme miktarının düşük olması gerekmektedir (bkz. Resim 1.2.5.2). İnsan trafiğinin yoğun olduğu giriş, koridor, fuaye alanı gibi yerlerde yer döşemesi olarak kullanılan taşların aşınma direnci ve sertliğinin yüksek olması aranan yapısal özelliklerdendir.

Resim 1.2.5.2. Hamam mermer uygulaması örneği - İstanbul Divan Oteli

(http://exp.cdn-hotels.com/hotels/3000000/2980000/2974600/2974591/2974591_89_z.jpg

kaynağından alınmıştır.)

1.3. Taşların Görsel Özellikleri ve Mimaride Kullanım Alanları

Taş yapı malzemesinin görsel özellikleri renk, doku, şekil-biçim ve ışık ile sınıflandırılabilir. Taşların renkleri ve dokuları doğal yapılarından gelmektedir. Şekil-biçim özellikleri kesimlerinin çeşitliliğine bağlı olarak değişkenlik göstermektedir. Blok, plaka ve parça olarak kullanımı ile şekil farklılıkları görülür. Ayrıca desen çeşitliliği ile de aydınlatma özelliğine sahip olan taşlarla da tasarımlarda karşılaşmıştır.

Blok alınamayan, belirgin albenisi olmayan ve daha çok sert taş grubuna giren granit türlerinin (bkz. Resim 1.3.8, Resim 1.3.9 ve Resim 1.3.10), bazalt (Resim 1.3.7) gibi doğal taşların, parke, bordür ve zar taşı olarak, park ve bahçe yollarının düzenlenmesi (bkz. Resim 1.3.1) ile yaya kaldırımlarının yapımında çeşitli boyut ve şekillerde kullanımı yaygındır (Yüzer ve Angı, 2007).

Resim 1.3.1. Lobide botanik dekoratif detaylarda kullanımı

(http://www.peyzaj34.com/images/peyzaj34_24.png kaynağından alınmıştır.)

Taşın görsel özellikleri ile aydınlatma elemanı olarak kullanımı özellikle dekoratif tasarımlarda sıklıkla görülmektedir. Onyx (bkz. Resim 1.3.4. ve Resim 1.3.5) taşının estetik damarları ve açık renkli oluşu ile farklı kesimlerle aydınlatma elemanı olarak da kullanımı ile karşılaşılmıştır. Aynı zamanda mermer (bkz. Resim 1.3.11 ve Resim 1.3.12) taşının çeşitlerinden beyaz tonda kullanılanların yansıtma özelliği ile aydınlatmayı desteklediği, beyaz rengin ‘ferah’ algısı ile iç mimari tasarımların genişlik hissi yaratılmak istenen bölümlerde özellikle kullanıldığı görülmüştür. Yapısal ve görsel özellikleri ile taşların mimaride dekoratif kullanımına bir başka örnek ise heykel gibi objelerde kullanımı aydınlatma elemanı olarak tasarımlarda görülmüştür (Yılmaz, 2014).

Doğal kaynaklı taşların yanı sıra günümüzde mimarinin teknolojiyle birleştiği ve özellikle fiyat performansı bakımından yapı projelerini çok büyük oranda etkileyen yapay taşlarda kullanılmaktadır. “Seramik Mermer” adıyla bilinen seramik plakanın üzerine 2mm civarında birleştirilmiş mermer ile hem döşeme kolaylığı hem de fiyat performansı ile etkili bir ürün son dönemde sıklıkla karşımıza çıkmaktadır (bkz. Resim 1.3.2 ve Resim 1.3.3.).

Resim 1.3.2. Seramik Mermer – Yapay mermer örneği

(http://www.barmat.pt/en/?op=prod&id_cat=3&id_prod=18 kaynağından alınmıştır.)

Resim 1.3.3. Seramik Mermer – Marmocer Türkiye Otel Fuaye zemin uygulama örneği (<http://www.marmocerturkiye.com/gecis/5.png> kaynağından alınmıştır.)

Resim 1.3.4. Kızılca Onyx – Desen örneği

(http://www.akdagmermer.com/photo/images/akdag_kizilca_onyx_cross_cut.jpg kaynağından alınmıştır.)

Resim 1.3.5. Onyx Otel Lobi duvar uygulama örneği

(http://www.akdagmermer.com/photo/images/Radisson_blue_istanbul_akdag_onyx.JPG kaynağından alınmıştır.)

Resim 1.3.6. Traverten – Doku örneği

(<https://mermersanati.files.wordpress.com/2013/01/ho.jpg> kaynağından alınmıştır.)

Resim 1.3.7. Traverten Otel Rekreasyon zemin uygulama örneği

(<http://www.bazistanbul.com.tr/wp-content/uploads/traverten-uygulama-9.jpg> kaynağından alınmıştır.)

Resim 1.3.8. Bazalt örneği (<http://www.adanatasmarket.com/images/mersin-bazalt-1.jpg> kaynağından alınmıştır.)

Resim 1.3.9. Bazalt Otel Yatak Odası Banyo duvar uygulama örneği

(<http://www.bazistanbul.com.tr/wp-content/uploads/bazalt-patinato-uygulama-Bazistanbul.jpg> kaynağından alınmıştır.)

Resim 1.3.10. Granit – Renk ve Desen örneği

(http://www.muratyilmazer.com/mutfak-tezgahlari-granit-mutfak-tezgahlari-rosa-porrino-granit-195_700_bm.jpg kaynağından alınmıştır.)

Resim 1.3.11. Granit Otel Bar zemin uygulama örneği

([http://karakusdekorasyonyapi.com/images/granit\(6\).jpg](http://karakusdekorasyonyapi.com/images/granit(6).jpg) kaynağından alınmıştır.)

Resim 1.3.12. Bej Mermer – Renk ve Desen örneği (<http://afyonmermer.com/wp-content/uploads/2013/12/bursa-beige-polished-tile.jpg> kaynağından alınmıştır.)

Resim 1.3.13. Mermer Otel Restoran duvar uygulama örneği

(http://www.arelstone.com/tr/images/Urunler/teknik_detay/bursa_dark/buyuk/4.png kaynağından alınmıştır.)

Taşların kullanım alanlarını özetle sınıflandırmak gerekirse; taşıyıcı yapı elemanı olarak kolon, sütun ve kirişlerde; taşıyıcı konsül ve merdiven basamağı

olarak iç ve dış alanlarda; duvar kaplaması olarak iç ve dış alanlarda; taban ve basamak kaplaması olarak iç ve dış alanlarda; örtü çatı kaplaması olarak dış alanlarda; tezgâh-masaüstü dekorasyon plakası olarak iç alanlarda; plastik sanatlar-heykel/büst olarak dekorasyonda iç alanlarda ve parke taş kaplama plakası olarak dış alanlarda görülmektedir (Yüzer; Angı, 2007).

1.4. Bölüm Sonuçlarının Özetlenmesi

Yapı malzemesi olarak taşın iç mimari tasarımlarda kullanıldıkları alana göre yapısal ve görsel özellikleri göz önünde bulundurularak tercih edilmesi gerekmektedir. Farklı mekânlarda farklı amaçlarla kullanılması düşünülen taşların kökenine, renk, desen, fizik-mekanik özelliklerine bağlı olarak seçilmesi ve bu belirleyiciler göz önünde bulundurularak uygulama aşamasına geçilmesi önem taşımaktadır.

Tasarımlarda yaratılmak istenen algının taş yapı malzemesinin ve kullanım alanlarının doğru tercih edilmesinden geçtiğini, elde edilmek istenen algının yapısal ve görsel özelliklere bağlı olarak oluşan olguya beklendiği şekilde etki etmesinin bu bilgilere sahip olan tasarımcı tarafından yapılması doğru sonuçlar elde edilmesini sağlayabilmektedir.

İç mimari tasarımlarda tercih edilen taşların, yapısal ve görsel özelliklerinin doğru analiz edilmesi, kullanılacak alanda doğru taşın tercih edilmesi ve buna bağlı olarak yaratılmak istenen algının doğru iletilmesi kurgulanacak karar verme modelinin altyapısını oluşturmaktadır.

2. BÖLÜM

2. OTEL BİNASI VE MEKÂNLARININ İNCELENMESİ

Taşın mimaride kullanımına yönelik örneklem olarak en uygun yapının oteller olduğunu söyleyebiliriz. Otel tasarımlarının ihtişamlı, modern ve farklı gözükmesi adına mimarilerinde sıklıkla taş kullanımı ile karşılaşmış, mimaride taşın kullanımı, otelin konseptini ve konseptinde vermek istediği mesajı, kullanım alanlarının belirleyiciliği ve konfor olanaklarının artırımı gibi çeşitli şekillerde değerlendirilmiştir.

2.1. Otel Binalarının Sınıflandırılması

Otellerin sınıflandırılması yıldızlandırma sistemine göre yapılmaktadır. Otellerin sahip olduğu donanımlar sınıflandırmada kriter olarak kabul edilmektedir. Buna göre bir yıldızlı, iki yıldızlı, üç yıldızlı, dört yıldızlı, beş yıldızlı ve özel nitelikli/butik oteller olarak isimlendirilmektedir. Yıldızlandırma sistemi otellerin pazarlama, tanıtım işlemleri ve ücretlendirme sırasında önem kazanmaktadır (Öktem, 2007).

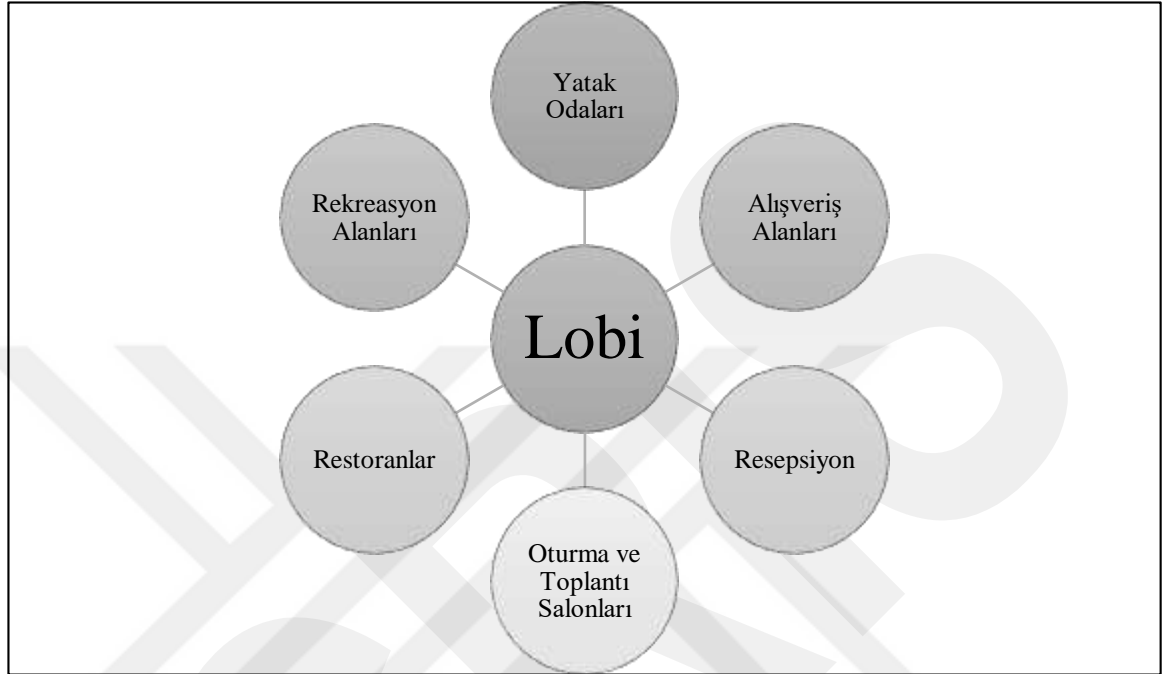
Turizm Teşvik Kanunu tarafından belirlenen standartların dışında, günümüz misafirlerinin beklentilerinin artması çok sayıda farklı gereksinimin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Büyüklükleri sadece yatak sayısı ve resepsiyon bölümleriyle belirlenirken, artık bu sınıflandırma yetersiz kalmış yeni talepleri karşılamak amacıyla otel mekânları tasarımı farklı sınıflandırmalarla ayrıştırılmıştır. Mimari olarak konsept aktarılabilir, çünkü tasarımda algı ve etki yaratımı bir amaç için yapılır.

2.2. Otel Mekânlarının İç Mimari Tasarım Farklılıkları

Otelin bölümlerine genel hatlarıyla bakıldığında, bir yapıya “otel” özelliği veren detayların sadece mimari değil aynı zamanda iç mimari tasarımla da ilişkili olduğunu belirtmek gerekir. İşletme sistemleri dışında ayırt edici bir özellik olan tasarım, günümüz otel sektöründe genel yapı mimarisinin yanı sıra konaklayanlar üzerinde bıraktığı etkilerle de değerlendirmeye alınmalıdır.

Araştırmanın bu bölümünde, otelin önemli kullanıcı bölümleri olarak; lobi, resepsiyon, yatak odaları, restoranlar, oturma ve toplantı salonları, rekreasyon alanları

ve alışveriş bölümleri ele alınacaktır (Şekil 2.2.1). Birbirleri arasında süreklilik bulunan bölümler ayrı ayrı değerlendirilecek, iç mimari tasarımlarında taşın kullanımı ve algıda yarattığı etkiler üzerinde ilişkilendirme yapılacaktır.

Şekil 2.2.1 Otel Mimarisinde Kullanıcı Bölümleri

Otel mimarisinde dış cephe kaplaması veya taşıyıcı olarak taşın kullanıldığı konseptler “butik” konseptini desteklemektedir. Mermer kullanımı ise özellikle şehir otellerinde ve tatil otellerinde 4 ve 5 yıldızlı otellerin belirlenmiş standartlarını açıkça göstermektedir (Çakırkaya, 1990). Dekoratif olarak desen çalışmalarında kullanılan granit, traverten ve Afyon Kaymak mermer hol, yürüme yolu ve duvar kaplamalarında otelin kalitesini göstermesinin yanı sıra lüks tasarım mesajını da yarattığı incelemeler sonucunda görülmüştür. Taşların otelin hangi bölümlerinde belirleyici olduğu konusu ve algıda yarattığı etkiler araştırmanın dördüncü bölümünde ayrıca incelenecektir.

2.1.1. Lobi

Otellerin genel mekânları arasında müşteriler üzerinde en büyük etkiye sahip olanı lobilerdir. Otel müşterisi üzerinde olumlu ve iyi bir izlenim bırakmak için lobi elemanlarının planlanması ve detayların tasarımı çok önemlidir. Alışveriş alanları,

oturma ve toplantı salonları, bar ve restoranla ilişki içinde olmalıdır. Lobiler 1970'lere kadar pek çok otelin bütününün ekonomik özellikleri doğrultusunda tasarlanmıştır (İldeniz, 1991). Ancak 1970'lerin moda ikonu etkisiyle lobiler büyümeye başlamış, günümüzde ise, müşterilerin ilk karşılandığı yer olarak otelin imajını oluşturan, prestijini gösteren ve diğer alanların etrafındaki dağılımıyla otelin konseptini belirleyen bölümler olmuştur (İldeniz, 1991).

Lobi iç mimari tasarımı otelin en önemli etki alanlarından biri olmasıyla beraber hem otelin uluslararası derecelendirilmesinde öncü olmuş, hem de tasarım çeşitliliği ile iç mimaride sanatsal çalışmaların kullanıldığı bir alan olarak değerlendirilmiştir.

Resim 2.2.1.1. Otel Lobisinde Taş Kullanımı Örneği (DoubleTree by Hilton Old Town – Beyazıt) (http://www.hilton.com.tr/_img/gallery/DTOldTown/DoubleTreebyHiltonHotelIstanbul-OldTown.jpg kaynağından alınmıştır.)

İlk etkinin bırakıldığı lobi bölümünde tercih edilmesi gereken renkler, ışıklandırmalar ve mobilyalar tasarım kriterlerinde büyük yere sahiptir. Özellikle aydınlık olması, objelerin şeffaflığı ve konseptin vermek istediği mesaja uygun dekorasyonların tercih edilmesi sıklıkla rastlanan tasarım önerileri arasındadır.

“Otel lobi dekorasyonlarında en çok tercih edilen renklerin başında beyaz gelse de, tezat bir etki yaratılarak vurgulu dekorasyonlar da yapılabilmektedir. Örneğin kırmızı, siyah, kahverengi gibi renklerle kontrastın uyumu kullanılabilir.” (Art Style Architecture Design Dergisi – Makale Yazısı,

<http://artstyle.com.tr/blog/2014/05/otel-lobi-dekorasyonlari/>)

Lobi zemin ve duvar kaplama tasarımlarında çoğunlukla tercih edilen taşlar, ayrıca lobi alanı ile günümüzde bir bütün olarak değerlendirilen resepsiyon bölümünde de karşımıza çıkmaktadır. Algı yönetiminde “mermer banko” genellikle resepsiyon danışma bölümünün belirleyicisi olarak değerlendirilir (bkz. Resim 2.2.1.1). Dekorasyonda mermerin çeşitliliği farklılıkları öne çıkartmasıyla beraber lobi alanını da otelin diğer bölümlerinden kolaylıkla ayırt edilmesinde önemli rol oynadığı görülmektedir. Giriş kapısından resepsiyona kadar olan yönlendirici bölümde taşın desen çalışmalarıyla yürüyüş yolu ve hol gibi belirleyiciler olarak kullanıldığı incelemelerde karşılaşılmıştır (Resim 2.2.1.2).

Resim 2.2.1.2. Lobi Alanı Zemin Kaplamasında Taş Kullanımının Örneği (Park Bosphorus Hotel, İstanbul) (<http://q-ec.bstatic.com/images/hotel/840x460/297/29714285.jpg> kaynağından alınmıştır.)

Dayanıklı ve sert mermerler zemin kaplaması olarak tercih edildiği gibi, az damarlı düz kesim onyx’lerde kalite farkı yaratmak adına zemin kaplamalarında ışıklandırma eşliğinde kullanılmaktadır.

2.1.2. Yatak Odaları

Otel bölümlerinde lobiden sonra yatak odalarının konforu, dekorasyonu ve özellikle banyo alanlarının tasarımları günümüzde farklılaşma adına önemli yer tutmaktadır. Yapılan çeşitli anketlerde görüşmüştür ki; otel kullanıcılarının %50’ ye yakın oranı otel tercihlerini yatak odalarına bakarak yapmaktadır (İldeniz, 1991).

Otelin kalite standartlarını belirleyen en önemli etkenlerden biri olan odalar, manzara ve aydınlık konumlandırmalar dışında, dekorasyon çeşitliliği, kullanılabilirlik, konfor ve banyo tasarımları ile kullanıcıların kalite mesajını etkilemektedir.

Taşın yatak odalarında kullanımı ağırlıklı olarak duvar kaplaması ve banyo tasarımlarında görülmektedir (Resim 2.2.2.1). Zemin kaplaması olarak taşın tercih edilmediği, halı ve parke gibi ısı iletkenliği olmayan malzemelerin sıklıkla tercih edildiği görülmüştür. Taşın otel iç mimarisinde özellikle banyo tasarımlarında “Hilton Banyo” deyimini ile markalaşması dekorasyondaki yerini ön plana çıkartmakla birlikte diğer yapılar için de taş kullanımında tercih etkeni olarak önemli rol oynamaktadır.

Resim 2.2.2.1. Otel Odası Banyosunda Mermer Taş Kullanımının Örneği (Hilton Convention Centre & SPA, Bursa)

(http://www.hilton.com.tr/img/gallery/HiltonBursa/4_banyo_luks.jpg kaynağından alınmıştır.)

Kaydırmama ve su geçirgenliği özellikleriyle traverten (bkz. Resim 2.2.2.2); şık görünümlü, sert ve kimyasala dayanıklılığıyla granit; beyaz-gri renkli ve dayanıklı olmasıyla mermer banyo dekorasyonunda en çok tercih edilen taşlardır. Özellikle dış cephe kaplamasında kullanılan ancak ısı yalıtımı özelliğiyle butik tasarım otellerin sauna etkisi yaratmak adına banyolarda kullandığı kayrak taşı da çoğunlukla tercih edilen taşlar arasındadır.

Resim 2.2.2.2. Otel Odası Banyosunda Traverten Kullanımının Örneği
 (http://www.ancmutfakmobilya.com/wp-content/uploads/2014/02/traverten_banyo.jpg kaynağından alınmıştır.)

Resim 2.2.2.3. Otel Odası Banyosunda Taş Kullanımının Örneği (Museum Otel,
 Kapadokya) (http://www.albunetravel.com/wp-content/uploads/museum_hotel_harem_cave_suite_07.jpg kaynağından alınmıştır.)

Günümüzde “butik” olarak adlandırılan ve çoğunlukla yöresel evlerin restore edilerek otele çevrilmesi ile kullanılan otellerde, yörede bulunan taşlar iç dekorasyonda konsepti tamamlamak adına kullanılmaktadır (bkz. Resim 2.2.2.3). En belirgin örnek olarak Kapadokya-Nevşehir yöresinde bulunan peri bacası otellerinde, peri bacalarının yapısındaki tuf, tufit ve volkan külünden oluşan kayalar dekorasyonun ana hatlarını oluşturur. Taşların yapısal ve görsel özellikleri arasında ısı yalıtımı ve suya dayanıklılık olması özellikle banyo dekorasyonunda kullanımın sebepleri arasındadır. Bir başka örnek olarak, Alaçatı – Çeşme, İzmir otellerinde, taşın hem taşıyıcı olarak yapıda kullanımı hem de dekorasyon amaçlı iç mimari tasarımlarda kullanıldığını görmekteyiz. Yörede bulunan tuf taşının özellikle banyo tasarımlarında günümüzde sıklıkla tercih edildiği görülmektedir.

Otel yatak odalarında banyo bölümü dışında taşın kullanımı ağırlıklı olarak set aynaların önünde bulunan banko bölümü, odaya bağlı bulunan teras zemin döşemesi, sehpa ve masa üstü gibi detaylarda görülmektedir.

2.1.3. Rekreasyon Alanları

Rekreasyon, “boş zaman aktivitesi” olarak tanımlanmaktadır. Spor, tedavi ve bakım, oyun ve eğlence hizmetleri otellerin rekreasyon alanlarında bulunmaktadır. Otel sistemlerinin bireysel ve toplu konaklama amaçlı kullanımının yanı sıra günümüzde rekreasyon hizmetlerinin de otel kullanımında önemli bir yeri olduğunu görmekteyiz.

Sıcak su kaynağı olan bölgelerde termal suyun değerlendirildiği SPA merkezleri lüks otel kategorisinde tüm otellerin hizmetleri arasında günümüzde karşılaşılmaktadır. Bu durum otel mimarilerinde SPA merkezlerini tasarımın bir bölümü haline getirmiş, rekreasyon alanlarını “SPA Merkezi” adı altında toplamıştır. Sadece tatil otellerinde değil, aynı zamanda şehir otelleri, iş otelleri ve butik otellerin de bünyelerinde SPA merkezlerini barındırdığı görülmektedir. SPA Merkezi’ne dahil olan bölümler; açık-kapalı yüzme havuzları, açık-kapalı termal havuzlar, sauna salonları, buhar odaları, masaj ve dinlenme odaları, Türk hamamı (bkz. Resim 2.2.3.1) ve spor salonlarıdır.

Resim 2.2.3.1. SPA Merkezi Taş Kullanımının Örneği - Hamam (Pendik Green Park Otel, İstanbul) (<https://static.sehirsati.com/46/36/1344502243646.jpg> kaynağından alınmıştır.)

SPA Merkezi'nde iç mimari tasarımlarında kullanılan iki ana malzemedен biri de taştır. Isı yalıtımı, suya dayanıklılık, ateşe dayanıklılık, rahatlatıcı etkisi, termal kimyasallara dayanıklılık, kültürel tasarımlar ve dekorasyon gibi yapısal ve görsel özellikleri ile farklı taşların kullanıldığı görülmektedir. Sakinleştirici ve dinlendirici özelliği ile kutsal taş olarak bilinen Onyx taşlar (bkz. Resim 2.2.3.3); su tutma ve kaydırmama özelliği ile traverten taşlar; hamamlarda soğuk-sıcak-ılık bölümlerinde kalınlık ve çeşitliliğiyle mermerler; yüksek sıcaklıklara dayanıklılığı ve rahatlatıcı özelliğiyle bazalt ve dekoratif kullanılan SPA taşı olarak bilinen obsidyen (volkanik siyah silisyum eriyiği) (Resim 2.2.3.2) otel rekreasyon alanlarında tercih edilen taş olarak görülmüştür.

Resim 2.2.3.2. SPA Bazalt Taşı Örneği

(<http://i01.i.aliimg.com/wsphoto/v0/1748672189/Medium-energy-stone-spa-massage-volcanic-stone-basalt-stone-oval-shape-6x8x2cm-essential-oil-stone.jpg>

kaynağından alınmıştır.)

Resim 2.2.3.3. SPA Onyx Taşı Dekorasyon Örneği

([http://www.cvhmarble.com/images/1%20\(1\).jpg](http://www.cvhmarble.com/images/1%20(1).jpg) kaynağından alınmıştır.)

2.1.4. Restoranlar

Otellerin kullanıcı alanlarından restoranlar işletmeleri, menüleri ve konseptlerine göre sınıflandırılmaktadır. Otel kalite derecesine göre çeşitliliği artan restoranlar açık büfe, seyir-manzara, gurme, bar-eğlence, kahve molası-bekleme ve dinlenme alanları şeklinde olduğu yerinde incelenmiştir.

Otel restoranlarında genellikle açık büfe tezgâhlarında granit (bkz. Resim 2.2.4.1); zemin ve duvar kaplamalarında mermer; bar tezgâhında onyx ve granit (bkz. Resim 2.2.4.2); masa üstü ve servis masalarında mermer taş kullanımı ile karşılaşmıştır. Restoran alanlarında taşın işlevselliğinden daha çok görselliğine göre tercih edildiğini görülmüştür. Bu alanda kullanılan taşların en önemli yapısal ve görsel özelliği renk ve dokularıdır. Tezgâhlarda kullanılan granit taşı farklı renklerle kullanımıyla mutfak tezgâhlarında da kullanılmaktadır. Butik otel konseptlerinde restoran bölümlerinde taşın duvar kaplamalarında sıklıkla görülmesinin yanı sıra, farklı sunumlarda gurme mutfakların servis materyalleri arasına girdiği görülmüştür.

Resim 2.2.4.1. Otel Restoran Taş Kullanım Örneği – Açık Büfe Tezgâhı (Radisson Blue Bosphorus, İstanbul)

(http://www.kiloskop.com/uploads/2974_tatildeakbfemizicezbediyorsaneyapmalyz.jpg kaynağından alınmıştır.)

Resim 2.2.4.2. Otel Bar Taş Kullanım Örneği – Bar Tezgâhı, Zemin Kaplama (Flamingo Bar, InterContinental Hotel, İstanbul)

(<https://img.gecce.com/2014/11/06/flamingo-muz-160544MG.jpg> kaynağından alınmıştır.)

2.1.5. Oturma ve Toplantı Salonları

Otellerde fuaye, bekleme alanları ve toplantı salonları çeşitli amaçlar için kullanılmaktadır. Kullanıcı oturma alanlarında otelin konseptine bağlı olarak farklı dekorasyonlar kullanılırken, toplantı salonlarında özellikle ses kalitesinin dikkate alındığı sahne, sunum alanı ve ikram bölümlerinde ise kullanışlılığın tasarımlarda ön plana çıktığı görülmüştür.

Fuaye ve bekleme alanlarında kullanılan taşın genellikle otelin genelinde bulunan duvar ve zemin kaplamalarında değerlendirildiği, bistro servis masaları ve ikram tezgâhlarında taşın yine dekorasyona yönelik kullanımıyla karşılaşılabilir (Resim 2.2.5.1). Toplantı salonlarında akustik sağlamak amaçlı, büyük balo ve konferans salonlarında taşın önemli bir etken olduğu ayrıca sahne tasarımlarında dans pisti ve platform yüksekliği olarak da kullanıldığı görülmüştür (Resim 2.2.5.2.).

Resim 2.2.5.1. Otel Fuaye Alanı Taş Kullanım Örneği – Zemin Kaplaması (Kempinski Çırağan Otel, İstanbul) (<http://www.kempinski.com/tr/istanbul/ciragan-palace/press-room/image-library/PrintDownload/35763/> kaynağından alınmıştır.)

Resim 2.2.5.2. Otel Balo Salonu Taş Kullanım Örneği – Zemin ve Duvar Kaplaması (Elite Otel, Van) (<http://www.turizmhabercisi.com/wp-content/gallery/elite-van/van-elite-balo.jpg> kaynağından alınmıştır.)

2.2. Taşların Yapısal Özelliklerine Göre Otel İç Mimarisinde Kullanım Biçimleri

Otel iç mimarisinde taş kullanımı araştırmaların da gösterdiği üzere sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Seçilen taşların ağırlıklı olarak dekorasyon ve prestij amaçlı kullanıldığını ancak yapısal özellikleri bakımından da uygun bölümlerde değerlendirilmektedir. Taşların amacına yönelik kullanımının dışında algıda yarattığı etkide göz ardı edilemeyecek bir gerçektir.

Taşın kullanım alanlarındaki yapısal özelliklere göre değerlendirilmesi günümüz iç mimari tasarımlarında ikinci plana alınmış olsa da, tercih edilen tasarımlarda kullanılan malzemelerin proje bütçesinden etkilendiği, özellikle Türkiye’de projelendirilen tasarımlarda mermerin diğer taşlara oranla lobi alanında olduğu gibi daha fazla tercih edildiği görülmüştür.

Otel İç Mimari Tasarımı Taş Kullanım Alanları	Duvar Kaplaması	Zemin Kaplaması	Banko, Tezgâh	Merdiven Basamağı	Dekoratif Detaylar	Spesifik Kullanım ve Açıklaması	
Lobi	X	X	X	X	X	-	-
Yatak Odaları	X	-	X	-	X	X	Banyo duvar ve zemin, Teras zemin kaplaması
Rekreasyon Alanları	X	X	X	X	X	X	SPA taşı dekorasyonu
Restoranlar	X	X	X	-	X	X	Gurme sunumlar
Oturma ve Toplantı Salonları	X	X	-	-	X	X	Akustik amaçlı kullanım

Tablo 2.3.1 Otel İç Mimarisinde Taş Kullanım Alanları İncelemesi

Otel iç mimarisinde ağırlıklı olarak duvar kaplamasında kullanılan taş, renk ve desen amacıyla dekoratif detaylarda da sıklıkla kullanılmaktadır. Taş hem prestijli bir algı etkisi yaratmakta hem de sağlığa uygunluk koşullarını sağlamak adına en uygun zemin kaplaması olarak tercih edildiği incelemelerde görülmüştür (Tablo 2.3.1). Banko ve tezgâhların taş olarak tercih edilmesi ise yine kaliteli mesajını yaratmak aynı zamanda sağlığa uygunluk koşullarını sağlamak adına değerlendirilmektedir. Merdiven basamaklarının taş tercihi zemin ile bütünlük sağlamak adına kullanılmaktadır. Taşın özellikli kullanımı ise, yatak odalarında özellikle banyo ve teraslarda kaplama, rekreasyon alanlarında duvar ve zemin kaplamalarından farklı olarak taşın doğası gereği rahatlatıcı ve dinlendirici etkileri ile dekorasyonda, restoranlarda hizmet kalitesinin yüksek olduğu gurme menülerde servis amaçlı, oturma ve toplantı salonlarında ise yapısal özelliğiyle akustik amaçlı taş kullanımı görülmektedir (bkz. Resim 2.3.1).

Resim 2.3.1 Otel Restoran Barı Taş Kullanım Örneği – Zemin ve Duvar Kaplaması Mikla, The Marmara Otel, İstanbul (<http://assets.themarmarahotels.com/gallery/pera/dining/mikla-restaurant/mikla5.jpg> kaynağından alınmıştır.)

Toplantı salonlarında ve balo salonlarında bulunan ses kolonlarının ve sahnede kullanılan yerle temas eden tüm ses sistemlerinde sesin kalitesini arttırmak amacıyla sert granit ve mermer kullanıldığı, bu şekilde titreşimin dengelendiği ve bas seslerin zeminden tavana doğru yayılmasını sağladığı görülmüştür. Salonların zemin ve duvar kaplamalarında özellikle mermer tercih edilmesi akustiğin artmasına sebep olurken, zeminde tam halı kullanımının aksine parça halı kullanmanın sesin dağılımını arttırarak salon kullanılabilirliğini etkilediği görülmüştür (Resim 2.3.2) (Boger, Branco ve Ottoni; 2009).

Resim 2.3.2 Otel Toplantı Salonu Taş Kullanım Örneği – Zemin Kaplaması (<http://www.gozdemobilya.com/resimler/rsz-w17.jpg> kaynağından alınmıştır.)

Taşın otel iç mimarisini hangi yapısal özellikleriyle öne çıkararak tercih edildiğini ise yine ilişkilendirme tablosu ile inceleyebiliriz (Tablo 2.3.2).

Taşın Yapısal Özelliklerine Göre Kullanımı	Su Geçirmezlik	Isı İzolasyonu	Kaydırmazlık	Kimyasal Maddelere Dayanıklılığı	Dekoratif ve Desen	Ses İzolasyonu	Aydınlatma ve Işık Yayılımı	Otel Kullanım Alanları
Granit	x	-	-	x	x	x	-	Tüm Alanlar
Mermer	x	x	-	x	x	x	x	Tüm Alanlar
Traverten	x	x	x	x	x	-	-	Yatak Odaları ve Rekreasyon Alanları
Bazalt	-	x	x	x	x	-	x	Lobi ve Rekreasyon Alanları
Onyx	x	-	-	x	x	x	x	Lobi, Restoran ve Rekreasyon Alanları
Tüf/Tüfit	x	x	-	x	-	-	-	Tüm Alanlar
Kayrak	x	x	-	x	x	-	-	Restoran ve Rekreasyon Alanları

Tablo 2.3.2 Otel İç Mimarisinde Taş Kullanımının Yapısal Özelliklere Göre Dağılımının İncelenmesi

Otel İç Mimarisinde Taş Kullanımı	Granit	Mermer	Traverten	Bazalt	Onyx	Tüf/Tüft	Kayrak
Lobi	XX	XXX	X	XX	XXX	X	X
Yatak Odaları	XX	XXX	XX	X	XX	X	X
Rekreasyon Alanları	X	XXX	XXX	XXX	XXX	XX	XX
Restoranlar	XXX	XXX	X	X	XX	X	X
Oturma ve Toplantı Salonları	XX	XXX	X	X	XXX	X	X

Tablo 2.3.3 Otel İç Mimarisinde Taş Kullanımının Sıklık Derecelendirmesi

(xxx: çok tercih edilen, xx: tercih edilen, x: az tercih edilen)

Resim 2.3.3. Otel İç Mimarisinde Taş Kullanımının Örneği – Lobi Zemin Kaplaması

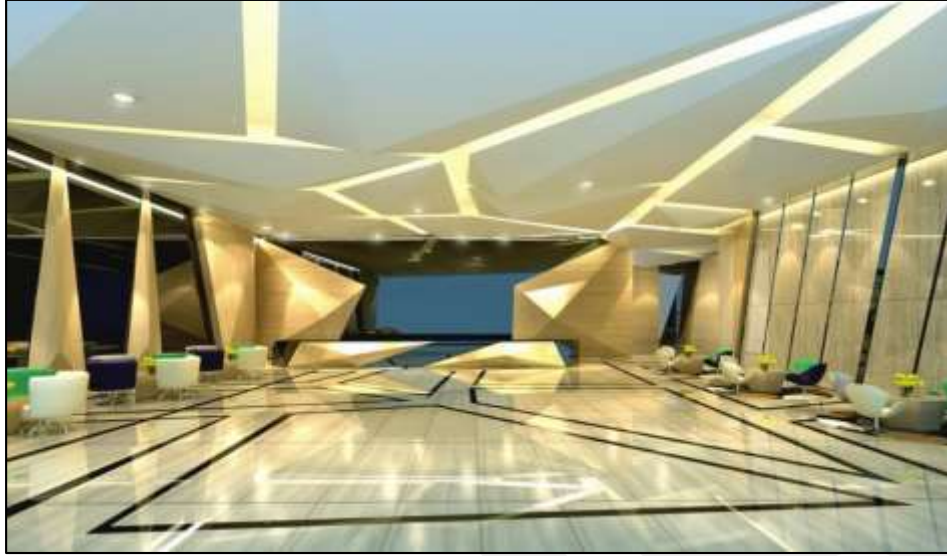
(Alden Otel Kadıköy, İstanbul) ([http://www.istanbulhotellist.com/otel-](http://www.istanbulhotellist.com/otel-resimleri/aden-otel-lobi.jpg)

[resimleri/aden-otel-lobi.jpg](http://www.istanbulhotellist.com/otel-resimleri/aden-otel-lobi.jpg) kaynağından alınmıştır.)

Ağırlıklı olarak mermerin tercih edildiği otel iç mimarisinde onyx en çok tercih edilen iki taştan biridir. Granit (Resim 2.3.3.) kullanımı ise ağırlıklı olarak banko ve tezgâhlarda görülmekte bu nedenle tüm alanlarda yerini almaktadır. Duvar kaplamalarında dekoratif amaçlı karşımıza çıkan traverten (Resim 2.3.5), rekreasyon alanlarında kaydırmaz özelliği ile de tasarımlarda değerlendirildiği görülmüştür. Zemin kaplamasında siyah renk görüntüsü ile tercih edilebilen bazalt (Resim 2.3.4), aynı zamanda rekreasyon alanlarında ısı yalıtımı özelliğiyle de görülmektedir (bkz. Tablo 2.3.3).

Resim 2.3.4. Otel İç Mimarisinde Taş Kullanımının Örneği – Zemin ve Duvar Kaplaması (Delphin Imperial Otel, Antalya) (http://www.tasdunyasitr.com/wp-content/uploads/2013/06/IMG_5882.jpg kaynağından alınmıştır.)

Resim 2.3.5. Otel İç Mimarisinde Taş Kullanımının Örneği – Dekoratif Detaylar, Zemin ve Duvar Kaplaması (Garde Design Hotel)

(<http://www.download3dhouse.com/wp-content/uploads/2013/12/Garde-interior-design-hotel-lobby.jpg> kaynağından alınmıştır.)

2.2. Bölüm Sonuçlarının Özetlenmesi

Taşın yapısal ve görsel özelliklerine göre doğru kullanımı kalite standartlarını yerine getirmekte ve müşteri memnuniyetini arttırmakta önemli rol oynamaktadır. İncelenen örneklerde taşın sadece “kaliteli” mesajı yaratmak adına kullanımı ve bu kullanımların müşteriler üzerinde otelin tekrar tercih edilmesi ve sürdürülebilirlik için istenmeyen sonuçlara sebep olduğu görülmüştür.

Otel iç mimarisinde kullanım alanları değişen taşın yapısal ve görsel özelliklerine bağlı olarak doğru tercih edilmesi, tasarımda verilmek istenen mesajın algısını arttırmaktaki en önemli etkidir. Yanlış taş kullanımı hem maliyeti arttırabilir, hem de detayların düşünülmediği algısını yaratabilir. Konaklamada beklentiler doğrultusunda bir görünüme sahip olmak, kullanışlı ve beklentilerin üstünde detayları olan alanlar, ısı, ses ve aydınlatmak konularında yapısal detaylara sahip olmaktan geçmektedir.

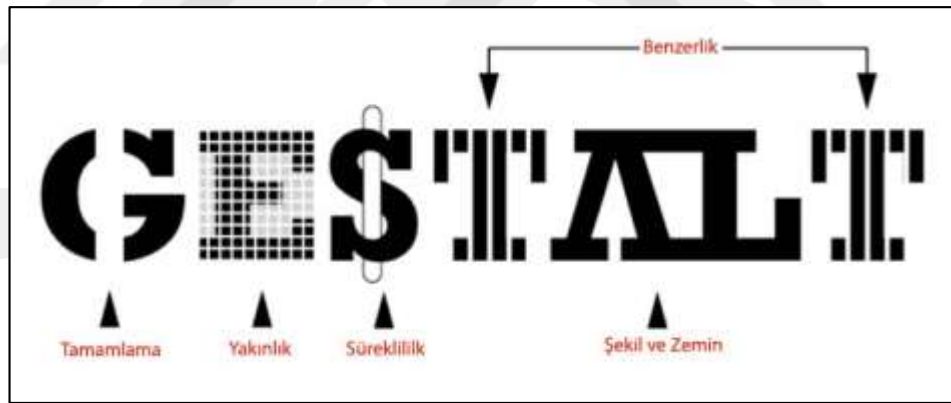
İç mimari tasarımda kullanılan taşlar aynı zamanda yapısal özelliklerine göre de etkiler bırakmaktadır. Tasarımcıların iç mimari tasarımlarda kullanacakları yapı malzemelerini seçerken bu etkileri göz önüne alarak tercih etmeleri gerektiği görülmüştür.

3. BÖLÜM

3. TASARIMDA ALGI-ETKİNİN TANIMI

Mekân algısının insan üzerinde çok önemli bir etkiye sahip olduğu yüzyıllardır araştırılmaktadır. İnsan nerede olduğunu bilmek ister. Bir mekânın tanımlanması, diğer mekânlarla ilişkisinin anlaşılması tüm çevrenin yorumlanmasını sağlar. Mekân algı psikolojisi temel olarak, kişinin mekân içerisinde veya çevresinde kısa veya uzun süreli deneyim kazanması ve bu doğrultuda mekânın hatırlanması ile ilgilidir. Kişinin mekânı hangi ölçekte olursa olsun, kendince algılayabilmesi ve hatırlayabilmesi için bir takım ek mekânsal bileşenlere ihtiyaç duyduğu gözlenmiştir (Gülay, 2012).

Geşalt yaklaşımı objeleri ayrı ayrı tamamlayıcı parçalardan ziyade iyi düzenlenmiş modeller, desenler olarak algıladığımızı vurgular. Geşalt psikolojisine göre algı bir bütündür. Bütün, parçaların toplamından farklı ve fazladır. Düşünme, hafıza ve estetik doğasıyla ilgili araştırmaların ilerlemesine destek olan bu yaklaşım, Geşalt İlkeleri (Resim 3.1.1) olarak bir kabul edilmiştir.

Resim 3.1.1. Geşalt İlkeleri (http://aresreklam.com.tr/wp-content/uploads/2015/09/gestalt_ilkeleri.jpg kaynağından alınmıştır.)

Geşalt'a göre şekil-zemin ilişkisi ele alındığında; "dikkatin yoğunlaştığı obje şekil, diğer yüzeyler ise zemin olarak görülür. Şekil ve zemin mutlak kavramlar değildir, dikkatin yoğunlaştığı noktaya göre şekil ve zemin değişir." Bu anlayışa göre yapılan tasarımların yapısal ve görsel özellikleri insan üzerinde farklı algılara sebep olmakta, kullanılan malzemeler de bu algıyı ilk tetikleyen etkenler olmaktadır (Serbes, 2014).

Aytem (2005) tezinde tasarımcının algıyı düzenleyebilme yetkisinden söz etmiştir: “*Algı, mekân içinde herhangi bir uyarıcı yoluyla ortaya çıktığı için, tasarımcı açısından pek çok farklı görsel düzenlemeye de olanak sunmaktadır.*”

Rasmussen’e göre, mimariyi görmek yetersizdir, onu her yönüyle algılamak gerekir. Odaların içinde yaşanmalı, duvarların kullanıcıları nasıl çevrelediği hissedilmeli, birinden diğerine nasıl doğal olarak geçildiği görülmelidir. Dokusal etkinin farkına varılmalı, neden belli renklerin seçildiği ve seçimin oda pencerelerine ve güneşe göre yerleştirilmesine bağlı olduğu bilinmelidir (Alp, 1993).

Algısal süreç ikiye ayrılır; duyumsal süreç ve zihinsel süreç. Duyumsal süreç; duyularımızın bilgileri ve verileri yorumladığı süreç olarak tanımlanır. Zihinsel süreç ise duyularımız ile edindiğimiz bilgileri geçmişteki deneyimlerimize bağlı olarak kavramsallaştırdığımız ve zihnimize oluşturduğumuz süreçtir (Güç, 2013).

Tasarımcıların mekân algısını yaratmak adına yapacakları her dokunuş mekân kullanıcıları üzerinde çeşitli faktörlere dayalı olarak etki bırakmaktadır. Duyumsal sürecin sonunda elde ettiğimiz veriler zihinsel süreç ile birleştiğinde, kişide oluşan algı kişinin deneyim kazanmasına ve bu deneyime bağlı olarak tekrar aynı mekânı zihninde canlandırabilmesine etki etmektedir.

İç mimari tasarımların insan üzerinde bıraktığı etkiler, algılama sürecinin ardından zihinde oluşan olgular ve deneyimleri de beraberinde getirir. Algılanan olgu, mekânda kullanılan malzemelerden, oluşturulan mesajdan ve mekânı algılayan kişinin tecrübelerinin birleşimiyle etkiler bırakır.

Mekân algısının oluşumundaki en önemli faktörlerden biri mekânı oluşturacak malzemedir. Malzemenin strüktürel, fiziksel ve kimyasal özellikleri, mekânı doğrudan etkileyen değerlerdir (Öktem, 2007).

3.1. Otel İç Mimari Tasarımında “Algı” Değerlendirmesi

Otel tasarımları planlanırken, tasarımın yaratacağı algı göz önünde bulundurulmalı ve psikolojik beklentilerinin yanı sıra fiziksel beklentileri de karşılanmalıdır. Yaratılmak istenilen algı ışık, renk ve doku ile verilmektedir (Yurttaş, 2010). Algıda boyutsal, görsel, iklimsel ve işitsel duyu uyarıcıları iç mimari tasarımlarda kullanılan materyallerle şekillenir.

Renk uyumu ve zıtlığı, doku sürekliliği ve yapısı, mekânın aydınlık ve loş olması, farklı biçimlerin ve geometrik biçimlerin iç mimari tasarımlarda kullanımı farklı algılara sebep olmaktadır. Boyutsal ve görsel algı ile doğru orantılı olarak otel kullanıcılarının sınıflandırılması buna bağlı olarak mimarinin de sınıflandırılması mümkündür. Lüks otel kavramı, butik otel kavramı, geleneksel otel ve şehir oteli kavramlarının otel iç mimari tasarımlarının yarattığı algı ile doğru orantılı olduğu görülmüştür (Erdem, 2010).

Otel iç mimari tasarımıyla yaratılmak istenilen algıya bağlı olarak bu değişkenler uygun materyallerle tamamlanmalı ve sürdürülebilir bir algı elde edilmelidir. Otel iç mimarisi ile otel işletmelerinin yaratmak istediği algı bu noktada ayrılmaz bir bütünü oluşturmaktadır. Otel iç mimari tasarımında kullanılan renk, doku, biçim, ışık ve ölçü- oran notlarının oluşturduğu algının sonucunda otel kullanıcıları üzerinde belirli sonuçlara sebep olmaktadır. Ferah, can sıkıcı, itici, çekici, ciddi, dikkat dağıtıcı, geleneksel, modern, hareketli ve durgun oluşu gibi algılar otelin tekrar tercih edilmesi, mekânda harcanılan süre ve beklentilerin doğru karşılaması gibi sonuçları beraberinde getirir. Oluşturulan algının işletmeler tarafından beklenen sonuçları verebilmesinde tasarımcıların görevi oldukça büyüktür.

3.2. Otel İç Mimari Tasarımında “Etki” Değerlendirmesi

Algılanan olgunun sonucunda insan üzerindeki etkileri yaş, cinsiyet, kültür, eğitim gibi kriterlere bağlı olarak değişkenlik göstermektedir. İç mimari tasarımlarla elde edilmek istenen algılar ferahlık, ciddiyet, hareketlilik gibi kavramlarla kişinin tecrübeleri üzerinden çeşitlenmektedir (Aslan ve Atik, 2015). Otel tasarımlarının vermek istediği algıya bağlı olarak daha fazla vakit geçirme isteği, tekrar tercih etme isteği, sakinleştirici etki ve güvende hissetme gibi farklı etkiler elde edilebilir.

Tasarımların doğru etkiyi bırakmasında doğru malzemenin de kullanılmasının etkili olduğu görülmüştür. Malzemenin yapısal ve görsel özelliklerine bağlı olarak tercih edilmesi tasarımcıların plan aşamasında mutlaka göz önünde bulundurması gereken detaylardır. Doğru malzeme kullanımı algıda yaratılmak istenilen olgunun bir yansıması olarak görülmeli, elde edilecek etkiler doğru analiz edilerek planlanmalıdır. İç mimari tasarımların yaratılmak istenilen algıya bağlı olarak bıraktığı etkiler tasarımın sürdürülebilirliği, yapının kullanışlılığı ve tadilat maliyetleri gibi birçok

farklı sonucu etkilemektedir. Otel yapıları gibi farklı ve çok değişkenli kullanıcısı olan mekânlarda algı olgusunun yarattığı etkiler işletmelerin ve tasarımların başarısını da beraberinde getirmektedir.

3.3. Otel Mekânlarında Kullanılan Taşların Algı ve Etki Değerlendirmesi

İç mimaride taşın dekorasyon amaçlı, yapısal ve görsel faktörlerine ve belirleyici özelliklerine göre tercih edilmesinin yanı sıra, algıda yarattığı etkiler de önemlidir. İldeniz, 1991'in tezinde yaptığı otel tercih sebepleri araştırmasında elde ettiği sonuçlara göre, görüşülen kullanıcıların otelin sahip olduğu hangi olanaklara önem verdiği şu şekildedir (Tablo 3.3.1):

	Kişi	%
Görsel ve Mekânsal Özellikler	6	12
Kullanım Özellikleri	4	8
Servis Hizmetlerinin İyi Oluşu	22	44
Otelin Konumu	7	14
Çeşitli Faaliyetlere Sahip Olması	11	22

Tablo 3.3.1. Otel Kullanıcılarının Hangi Olanaklara Önem Verdiğinin Yanıtları (İldeniz, 1991)

Tercih edilen taşların algıda yarattığı yansımaların taşın yapısal ve görsel faktörleri ile ilişkilendirilmesi ve bu doğrultuda doğru tercih edilmesi tasarımın bütünlüğünü ve kullanılabilirliğini arttırmakta, mekânın tasarımla vermek istediği mesajı doğru iletmektedir. Bunun yanı sıra, maliyet ve sürdürülebilir hizmeti desteklemek adına işletmenin karlılığına olumlu etki edecek olması da, iç mimaride doğru yerde doğru taşın kullanılmasını gerektirmektedir.

Yapı malzemeleri, bir mekânı kullanan kişilerin davranışlarını yönlendirip değiştirebilir; soğuk ya da sıcak hissetmelerine; heyecanlı ya da sönük olmalarına; rahatlamış ya da tedirgin hissetmelerine sebep olabilir. Bu hislerin hepsi “yalnızca malzemenin sahip olduğu farklılıklardan” kaynaklanır (Gagg, 2012).

Otellerin iç mimarisinde vermek istedikleri ana mesaj; güvenli, huzurlu, rahat ve temiz olmasıdır. Otellerin kendi içinde sınıflandırmalarına baktığımızda, şehir otellerinde aranan özelliklerle butik bir otelde aranan özellikler elbette ki aynı değildir.

Şehir otellerinde güven, huzur, rahatlık, temizlik beklentiler arasındayken; butik otellerde lüks ve farklılık aranabilir. Bu beklentileri iç mimari tasarımla sağlamak tasarımcıların görevi olmakla beraber, otel işletmelerinin de bu tasarımlara sahip çıkarak doğru kullanması önemli bir unsurdur.

ALGI	ETKİ
I. Ferah/İç Açıcı – Can Sıkıcı	a. Kalma Süresi Etkisi
II. İtici – Çekici	b. Tercih Etme Etkisi
III. Ciddi – Dikkat Dağıtıcı	c. Beklenti Etkisi
IV. Geleneksel – Modern	d. Güven Etkisi
V. Hareketli – Durgun	

Tablo 3.3.2. Araştırmada Belirlenen Algı ve Etki Değerlendirme Ölçütleri

Kaynak: Kaplan ve Coşkun Hepcan, 2004

İncelemeler sonucunda elde edilen bu bilgiler ışığında araştırmanın bir sonraki bölümünde yapılacak anket çalışmasında değerlendirilmek üzere algı ve etki ölçütleri belirlenmiştir (Tablo 3.3.2). Bu ölçütler otel tasarımlarında elde edilmek istenen algıların ve beklenen etkilerin özet bir çalışması olarak kurgulanmıştır.

3.4. Bölüm Sonuçlarının Özetlenmesi

Taşların insan üzerindeki algı yansıması çeşitli araştırmalarla değerlendirilmiştir. Yapı malzemesi olarak taşların pozitif etkisi farklı felsefelerdeki anlamları kültürel olarak değişkenlik göstermekle birlikte, yaş, cinsiyet ve ekonomik faktörlerden de etkilenmektedir. Genel olarak taşın yapısal özelliklerinden renk ve dokunun bıraktığı etki ön plana çıkmaktadır. İç mimaride kullanılan taşlar, bulunduğu

ortamda yapı malzemesi olarak kullanılmasının dışında, doğal özellikleri (doku, renk, aydınlatma vb.) ile de değerlendirilmektedir.

Tasarımcıların otel iç mimari tasarımlarda değerlendirdiği taşlar, insanlar üzerinde duygusal etkiler bıraktığı gibi yapısal ve görsel özellikleri ile de bazen kulaktan dolma bilgilerle bazen de taşın yarattığı algıyla ilişkili olarak bir fikir oluşturmaktadır.

Tasarımların ihtiyaçları karşılamaının yanı sıra, yapısal ve görsel ihtiyaçlarını da desteklemesi gerekmektedir. Bu durumda tasarımın tüm amaçlara cevap vermesi tasarımın kullanılabilirliğini gösterir. Taş yapı malzemesinin yapısal ve görsel özelliklerinin yanı sıra algıda yarattığı mekân olgusunu ilişkilendirilerek tasarımda yer vermek etkileri de arttırmaktadır.

4. BÖLÜM

4. Modelin Kurgusu ve Yöntemi

4.1. Taş Algı ve Etkisinin Sentezi, Problem Bileşenlerinin ve Karar Verme Ölçütlerinin Belirlenmesi

Otel yapılarını diğer yapılardan ayıran en önemli özellik ‘kendini evinin konforunda hissetmek’ duygusunu bırakmasıdır. Yaratılmak istenen bu etki yapının mimari açıdan uygunluğu ile sağlanabilmesinin yanı sıra iç mimari tasarımının uygunluğuyla da daha hızlı geri dönüş almayı sağlayabilmektedir. İç mimari tasarımcılar otel tasarımlarını planlarken ‘konfor’ etkisini yaratabilmek adına çeşitli malzemeleri değerlendirebilirler. Otelin bir bütün olarak değerlendirilmesini öncelikli sağlayacak olan bileşenler kullanılan mobilya ve eşyalardan öte yapı malzemeleri ile ‘konforlu atmosferin’ sağlanmasıdır. Hizmet kalitesi, kullanışlılık, duygusal etkiler ve dekorasyon bileşenleri ile konforlu atmosferi yaratmanın mümkün olduğu incelemelerde elde edilen verilerdir (Yıldırım, Akalın ve Çağatay, 2008).

Taş yapı malzemesi günümüz çağdaş iç mimari tasarımlarında gün geçtikçe daha fazla yer almaktadır. Nasıl bir etki yarattığı sorusu ile elde edilen veriler çok değişkenli olduğu için ölçülebilir olmamakla birlikte algılarında yarattığı etkiyi değerlendirmek araştırmanın problem çözümüne yönelik sentezlerinden birini oluşturmaktadır. İç mimari tasarımcıların yapı malzemesi olarak değerlendireceği taşların nasıl bir etki bıraktığını bilmeleri etkili ve kullanışlı tasarımlarla başarılı sonuçlar elde etmeyi beraberinde getirmektedir.

Yapılan ankette elde edilen sonuçlar, tasarımcıların tercih edecekleri taş yapı malzemesinin yapısal ve görsel özellikleri ile nerede değerlendirilebileceğini bilmenin yanı sıra, bıraktığı etkiye bağlı olarak tasarımın verilmek istenen mesajı doğru aktarmasının da sonuçlarını göstermektedir. Öncelikli olarak örneklem olarak otel iç mimari tasarımı ile tasarımcıların bakış açıları değerlendirilmiş, ardından otellerin iç mimari tasarımları üzerinden yapılan analizler ile bırakılmak istenen algı ve etkinin taş yapı malzemesi ile ilişkilendirilmesi tartışılmıştır. Algılanan olgunun yarattığı tepkiler yani etkiler anket sorularının içeriğini belirtmekte ve alınacak cevaplar doğrultusunda kurgulanmak istenen modelin altyapısını oluşturmaktadır.

4.2. Karar Verme Ölçütlerinin Sınanması İçin Yöntem Belirlenmesi ve Anket Yöntemi

Örnekleme olarak otel iç mimari tasarımı incelenmiştir. Taş yapı malzemesinin kullanıldığı otel bölümlerinden alınan görseller ile tasarımcılara hazırlanan sorular yöneltilmiş, alınan cevaplar üzerinden yaratılmak istenen algı ve etkinin sentezi yapılmıştır.

Ankette görselleri kullanılan örneklem otellerin bölümlerine göre taş yapı malzemesinin kullanıldığı alanlar saptanmış ve hangi taşın kullanıldığı incelenmiştir. Tercih edilen otellerin uluslararası birer marka olmasına, tasarımlarında belirli standartlara sahip olmasına ve taş kullanılmış olmasına dikkat edilmiştir.

Anket çalışması için tercih edilen katılımcı profili profesyonel mimar ve iç mimari tasarımcılar olarak belirlenmiştir. Araştırmanın tasarımcılara bir yöntem ve problem çözümü modeli olmasını sağlamak adına anket çalışması tasarımcılara yönelik hazırlanmış, ne gibi algı ve etkiler yarattığını tasarımcı gözüyle görmeleri istenmiştir.

Algıya yönelik sorularda belirlenen ve geliştirilen ölçütler aşağıdaki gibidir (bkz. Tablo 3.3.2):

- Can Sıkıcı
- Ferah / İç Açıcı
- İtici
- Çekici
- Ciddi
- Dikkat Dağıtıcı
- Geleneksel
- Modern
- Hareketli
- Durgun

Algılanan olguya verilen tepkiler yani etkilerine yönelik sorularda belirlenen ölçütler aşağıdaki gibidir. Belirleyici olarak “kesinlikle katılıyorum-kesinlikle katılmıyorum” derecelendirmesi kullanılmıştır:

- Mekânda **fazla** vakit geçirmek isterim.
- Mekânda **az** vakit geçirmek isterim.
- Mekânı tekrar **tercih ederim**.
- Mekânı tekrar **tercih etmem**.
- Mekânda **sakinleşirim**.
- Mekânda **gerilirim**.
- Mekânda **güvende hissedirim**.
- Mekânda **güvensiz hissedirim**.
- Diğer (Tasarımcıların kişisel algıları istenmiştir.)

Belirlenen algı ve etki ölçütleri ağırlıklı olarak otel iç mimarisinde verilmek istenen ana mesajı sorgulayacak yönde seçilmiştir. Örnek olarak, otel iç mimarisinin tasarımından algılanan can sıkıcı, itici, dikkat dağıtıcı ve durgun olması otelde daha az vakit geçirme, tekrar tercih etmeme, mekânda gerilme ve kendini güvensiz hissetme gibi etkilere sebep olur. Bu durum otel işletmelerinin bırakmak istemeyeceği bir algı olmakla beraber tekrar tercih etmeme etkisi ile de başarısız sonuçlar elde etmelerine sebep olabilmektedir.

4.3. Anket Uygulaması

Anket sorularının ilk bölümünde katılımcılardan görselleri bulunan taşların otel mekânına ve uygulama alanına göre hangi algıyı yarattığı sorulmuştur. Örnek soru şu şekildedir: otelin “Lobi” (değişken) bölümünde “zemin kaplaması” (değişken) olarak “mermer” (değişken) kullanımının hangi algıyı yarattığı ölçütler bazında işaretlenmesi istenmiştir. İkinci bölümde ise görseli verilen otel mekânında kullanılan taşlar ayrıca belirtilmiş, katılımcılardan algıladıkları olguya dayalı olarak hangi tepkileri verecekleri “kesinlikle katılıyorum-kesinlikle katılmıyorum” derecelendirmesi ile işaretlemeleri istenmiştir. Örnek soru şu şekildedir: görselde otelin rekreasyon-kapalı havuz bölümü verilmektedir, kullanılan taş olarak bazalt ve traverten belirtilmektedir,

Etkiye yönelik sorulara örnek aşağıdaki gibidir:

A. **Rekreasyon**

		
Mermer	Traverten	Granit

Rekreasyon	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Ne Katılıyorum Ne	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
a. Mekânda fazla vakit geçirmek isterim.					
b. Mekânda az vakit geçirmek isterim.					
c. Mekânı tekrar tercih ederim.					
d. Mekânı tekrar tercih etmem.					
e. Mekânda sakinleşirim.					
f. Mekânda gerilirim.					
g. Mekânda güvende hissedirim.					
h. Mekânda güvensiz hissedirim.					
i. Diğer:.....					

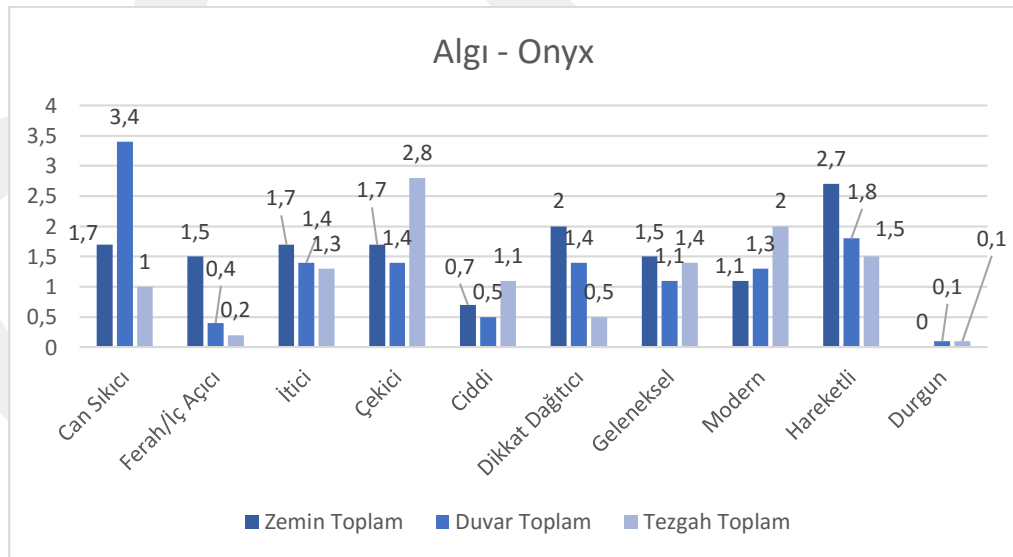
Bu anket elde edilen sonuçlar, tasarımcılara doğru yapı malzemesini tercih etmelerinde yardımcı olmakta ve hangi alğının hangi etkiyi verebileceği sentezini göstermekte, tasarım aşamasında değerlendirmeleri adına bir model kurgusu oluşturmaktadır.

Anket örneklem grubu profesyonel mimar ve iç mimarlardan oluşmaktadır. Anket sonuçlarında katılımcıların kişisel ve kültürel değerlerinden etkilenen veriler elde etmemek adına katılımcılardan kişisel bilgileri alınmamıştır.

40 kişinin katılımıyla gerçekleşen anket çalışmasından elde edilen sonuçlar, ankette yer alan örneklem otellerin ve katılımcıların etik değerlerine saygı gösterilerek sadece araştırma içeriğinde değerlendirilmiştir. Elde edilen sonuçlarda her taşın farklı otel bölümlerinde değerlendirmesi analiz edilmiş, zemin, duvar, tezgâh ve dekoratif detaylar başlıklarında detaylı olarak incelenmiştir.

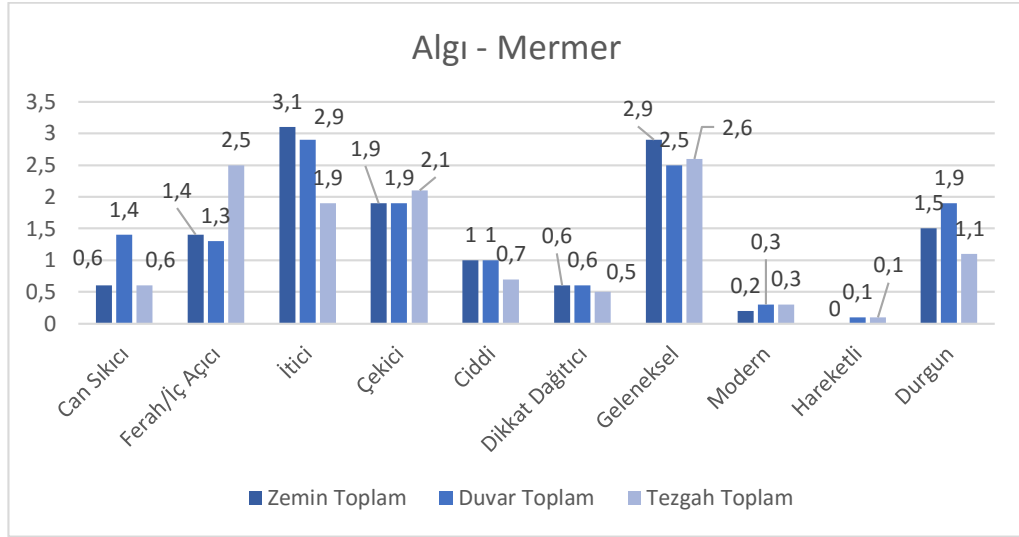
4.4. Anket Sonuçları

Anket çalışmasının birinci bölümünde yer alan algıya yönelik sorulardan elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir. Hesaplama yüz üzerinden yapılmış (Katılımcı Verileri Toplam*0,1) ve % 1,5 oranı “genel görüş derecesi” olarak belirlenmiştir.

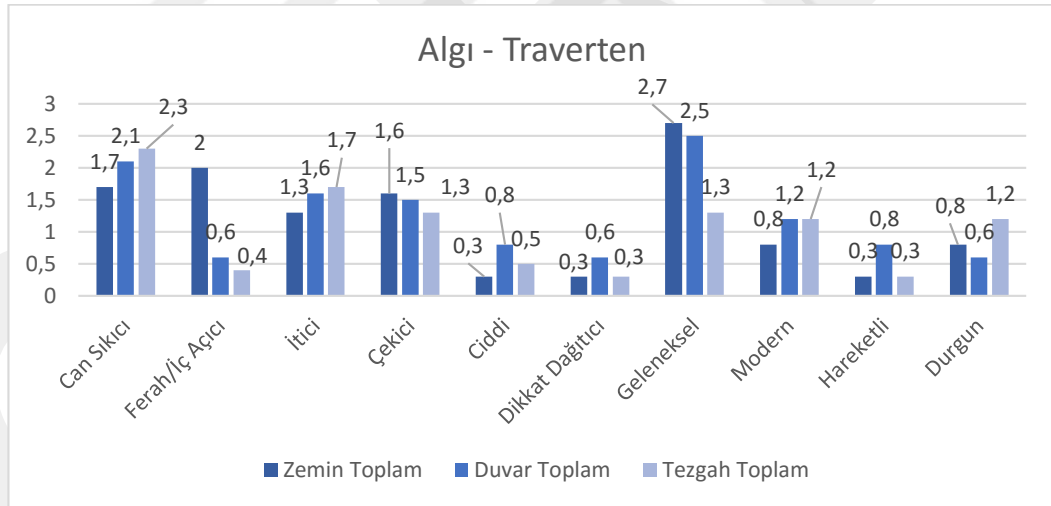
Grafik 4.4.1. Onyx Algısı Anket Sonuçları

Onyx taşının algısı sırasıyla; can sıkıcı, çekici, hareketli, dikkat dağıtıcı ve moderndir. Ayrıca itici ve geleneksel olarak da algılanmaktadır.

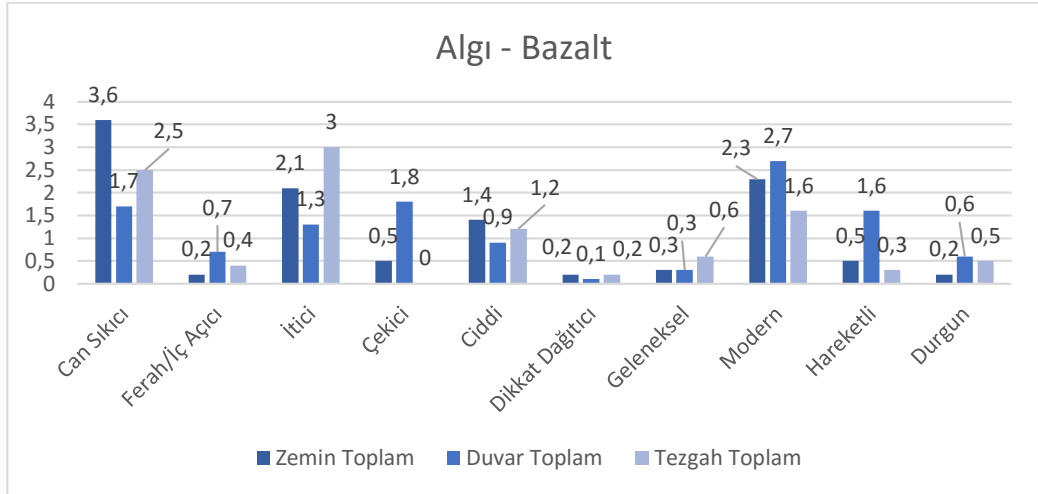
Grafik 4.4.2. Mermer Algısı Anket Sonuçları

Mermer taşının algısı sırasıyla; geleneksel, itici, çekici aynı zamanda ferah/iç açıcı ve durgundur.

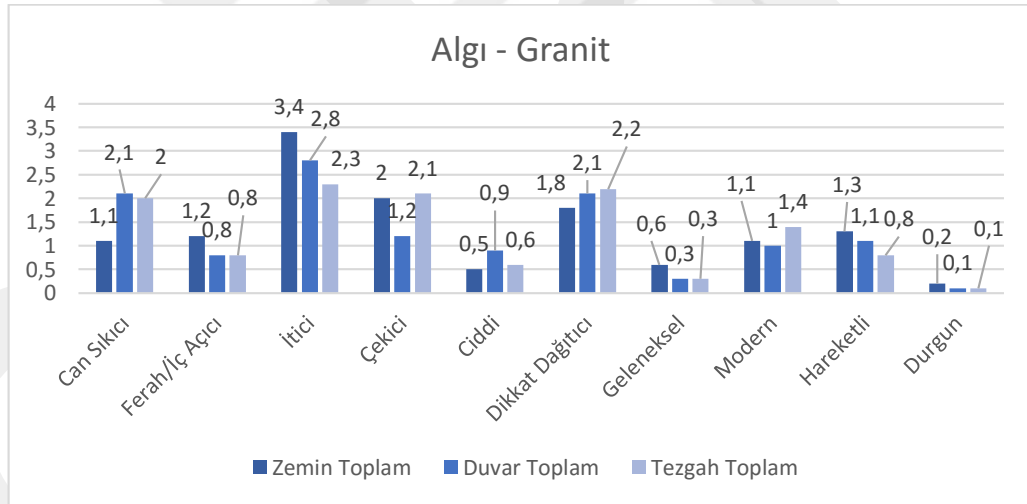
Grafik 4.4.3. Traverten Algısı Anket Sonuçları

Traverten taşının algısı sırasıyla; geleneksel, can sıkıcı, itici ve çekici şeklindedir.

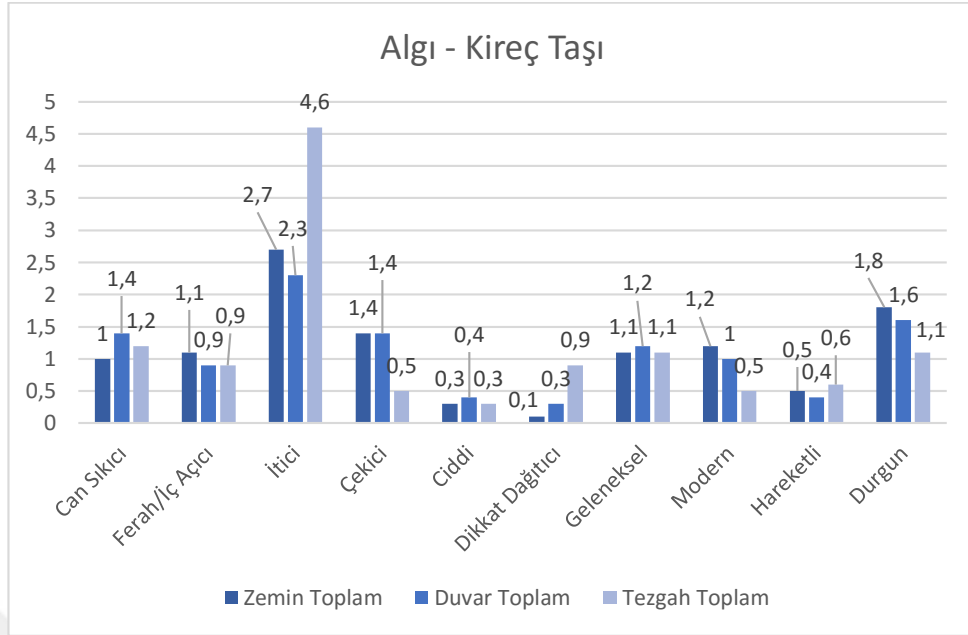
Grafik 4.4.4. Bazalt Algısı Anket Sonuçları

Bazalt taşının algısı sırasıyla; can sıkıcı, itici, modern, aynı zamanda çekici ve hareketlidir.

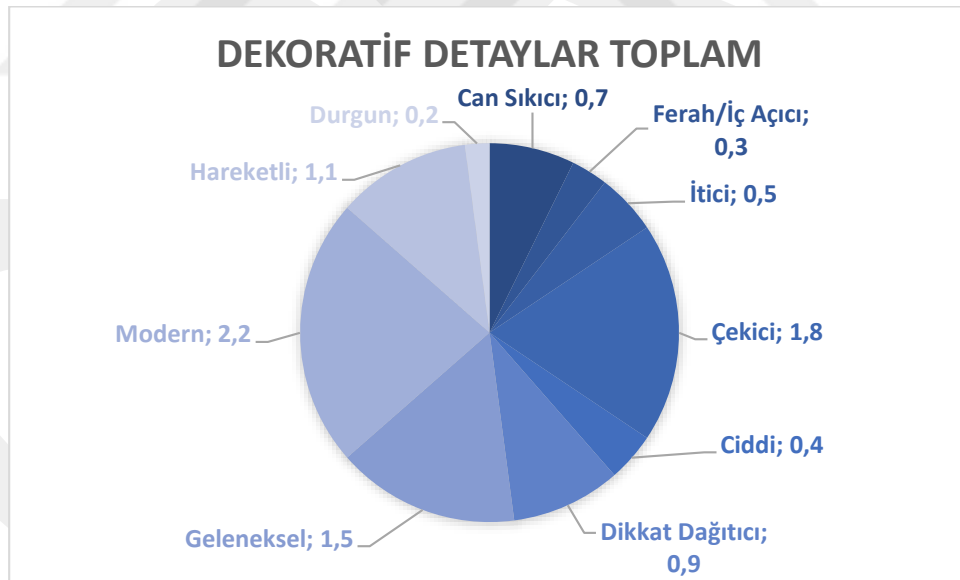
Grafik 4.4.5. Granit Algısı Anket Sonuçları

Granit taşının algısı sırasıyla; itici, dikkat dağıtıcı, çekici ve can sıkıcı şeklindedir.

Grafik 4.4.6. Kireç Taşı Algısı Anket Sonuçları

Kireç Taşı algısı sırasıyla; itici, durgun ve can sıkıcı şeklinde değerlendirilmiştir.

Grafik 4.4.7. Dekoratif Detaylar Algısı Anket Sonuçları

Dekoratif detaylar, uygulama ve taş detayı verilmeden sadece bulunduğu mekâna göre %2,2 oranında “modern”, %1,8 oranında “çekici” ve %1,5 oranında “geleneksel” bulunmaktadır.

Taşların duvar, zemin ve tezgâh uygulamalarına göre analizinde dikkat çeken sonuçlar şu şekildedir:

- **Onyx** zemin uygulamasında hareketli bulunurken, duvar uygulamasında can sıkıcı, tezgâh uygulamasında ise çekici olarak algılanmaktadır.
- **Mermer** zemin, duvar ve tezgâh uygulamalarında geleneksel bulunurken, ağırlıklı olarak duvar ve zemin uygulamalarında itici, tezgâh uygulamalarında da çekici olarak algılanmaktadır.
- **Traverten** duvar ve zemin uygulamalarında geleneksel bulunurken, tezgâh uygulamalarında can sıkıcı ve genel olarak itici olarak algılanmaktadır.
- **Bazalt** zemin uygulamalarında can sıkıcı ve itici bulunurken aynı zamanda duvar uygulamalarında da modern olarak algılanmaktadır.
- **Granit** duvar, zemin ve tezgâh uygulamalarında can sıkıcı ve dikkat dağıtıcı olarak algılanırken aynı zamanda yine zemin ve tezgâh uygulamalarında çekici olarak da algılanmaktadır.
- **Kireç Taşı** tezgâh uygulamalarında itici, zemin uygulamalarında durgun olarak algılanırken tüm uygulamalarda genellikle can sıkıcı olarak nitelendirilmektedir.

Taşların otel iç mimari tasarımlarında kullanıldıkları mekâna göre algıları farklılık göstermektedir:

- **Onyx** (bkz. Tablo 4.4.1) lobi bölümünde zemin ve duvar uygulamalarında hareketli, dikkat dağıtıcı ve can sıkıcı bulunurken, restoran bölümünde tezgâh uygulamalarında çekici bulunmaktadır. Rekreasyon bölümünde duvar uygulamalarında can sıkıcı ve geleneksel olarak algılanırken, zeminde çekici olarak da algılanmaktadır. Toplantı ve bekleme salonları gibi sakin ve durgun olması beklenen mekânlarda ve yatak odası bölümünde ise duvar uygulamalarında can sıkıcı ve hareketli olarak nitelendirilmektedir.

Tablo 4.4.1. Onyx Taşının Otel Mekânlarına ve Uygulama Yerlerine Göre Algısı

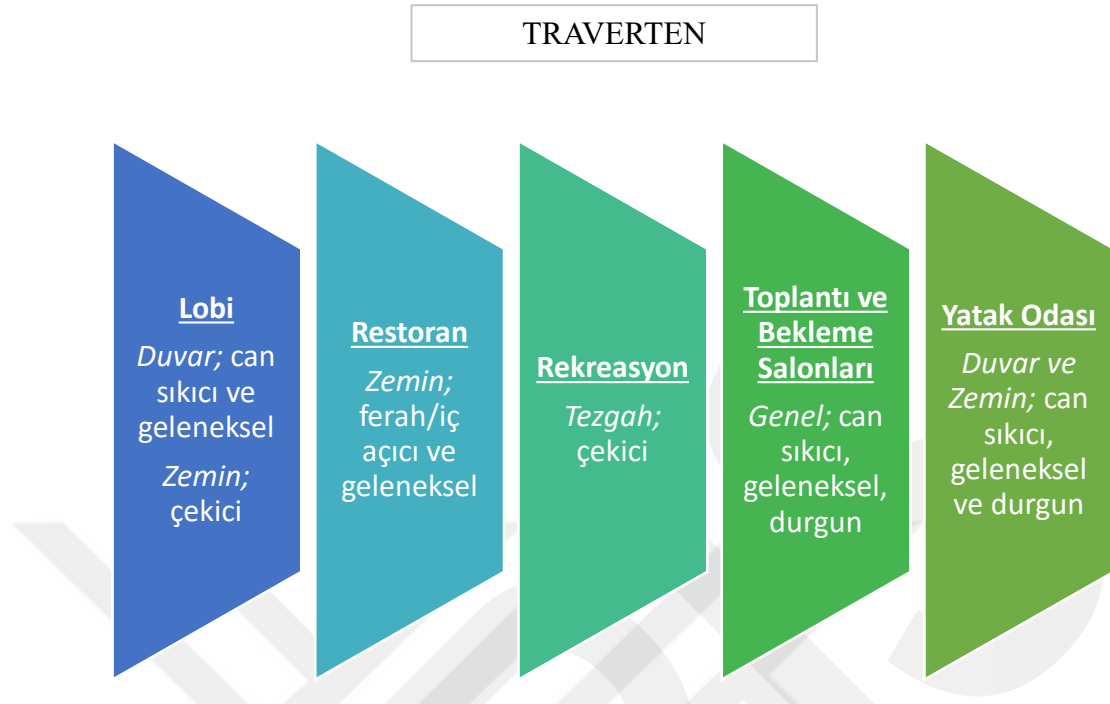
- **Mermer** (bkz. Tablo 4.4.2) lobi bölümünde tezgâh uygulamalarında ferah/iç açıcı, duvar ve zemin uygulamalarında geleneksel ve durgun olarak algılanmaktadır. Restoran bölümünde zemin ve duvar uygulamalarında ise itici ve geleneksel olarak algılanmakta, aynı zamanda sadece duvar uygulamalarını ele aldığımızda ciddi algısı da oluşturmaktadır. Rekreasyon bölümünde çoğunlukla zemin uygulamalarında itici ve geleneksel bulunduğu gibi duvar kaplamalarında ve tezgâh uygulamasında çekici olarak da nitelendirilmektedir. Yatak odası bölümünde ağırlıklı olarak banyoda karşımıza çıkan mermer duvar ve tezgâh uygulamalarında can sıkıcı, itici, durgun ve geleneksel olarak algılanmaktadır. Toplantı ve bekleme salonlarında ise diğer bölümlerden farklı olarak ferah/iç açıcı, çekici ve durgun olarak algılanmakta ancak duvar uygulamalarında itici, geleneksel ve durgun algısını yinelemektedir.

MERMER

Tablo 4.4.2. Mermer Taşının Otel Mekânlarına ve Uygulama Yerlerine Göre Algısı

- **Traverten** (bkz. Tablo 4.4.3) lobi bölümünde duvar uygulamalarında can sıkıcı ve geleneksel, zemin uygulamalarında ise çekici olarak nitelendirilmektedir. Restoran bölümünde ise zemin uygulamaları tezat bir tablo çizerek hem ferah/iç açıcı hem de geleneksel olarak algılanmaktadır. Rekreasyon bölümünde ise ağırlıklı olarak su tutma özelliği ile havuz kenarında değerlendirilen traverten yalnızca tezgâh uygulamalarında çekici bulunmaktadır. Yatak odası bölümünde duvar ve zemin kaplaması olarak can sıkıcı ve geleneksel bulunmakta, toplantı ve bekleme salonlarında da yine can sıkıcı, geleneksel ve durgun bulunmaktadır.

Tablo 4.4.3. Traverten Taşının Otel Mekânlarına ve Uygulama Yerlerine Göre Algısı

- **Bazalt** (bkz. Tablo 4.4.4) lobi bölümünde duvar ve zemin kaplamalarında can sıkıcı ve ciddi nitelendirildiği gibi modern olarak da algılanmakta, ancak tezgâh uygulamalarında yine itici olarak değişkenlik göstermektedir. Restoran bölümünde zemin kaplaması olarak can sıkıcı bulunurken, duvar kaplamalarında yine modern olarak algılanmaktadır. Rekreasyon bölümünde ise durum diğer bölümlere göre daha farklı değerlendirilmekte, sakinleştirici karakteri ve ısı yalıtım özelliği ile zemin ve tezgâhta can sıkıcı, itici ve ciddi ancak duvar uygulamalarında çekici ve durgun olarak nitelendirilmektedir. Toplantı ve bekleme salonlarında yine zemin ve tezgâhta can sıkıcı ve itici olarak nitelendirilirken duvar uygulamalarında modern ve hareketli olarak algılanmaktadır. Yatak odası bölümünde ise zemin kaplamalarında kişisel tercihler devreye girerek hem can sıkıcı ve itici hem de modern olarak değerlendirilmekte, ayrıca duvar uygulamalarında çekici ve modern olarak da nitelendirilmektedir.

Tablo 4.4.4. Bazalt Taşının Otel Mekânlarına ve Uygulama Yerlerine Göre Algısı

- **Granit** (bkz. Tablo 4.4.5) lobi bölümünü, rekreasyon bölümü ve restoran bölümünde tüm uygulamalarda itici, ciddi ve dikkat dağıtıcı şeklinde algılanırken, toplantı ve bekleme salonları uygulamalarında can sıkıcı ve hareketli olarak nitelendirilmektedir. Yatak odası bölümünde ise tezgâh uygulamalarında modern ve çekici olabilirken, duvar ve zemin uygulamalarında can sıkıcı ve itici olarak algılanmaktadır.

Tablo 4.4.5. Granit Taşının Otel Mekânlarına ve Uygulama Yerlerine Göre Algısı

- **Kireç Taşı** (Tablo 4.4.6) lobi bölümünde duvar ve zemin kaplamalarında durgun, tezgâh uygulamalarında da itici olarak değerlendirilmektedir. Restoran, yatak odası, rekreasyon, toplantı ve bekleme salonları bölümlerinde ise çok yüksek bir oranla tezgah uygulamasında itici algılanmasıyla dikkat çekmektedir.

Tablo 4.4.6. Kireç Taşının Otel Mekânlarına ve Uygulama Yerlerine Göre Algısı

Birinci bölümde elde edilen algı sonuçları ile kurgulanan karar verme modelinde hangi taşın otelin hangi mekânlarında hangi uygulamada nasıl algılandığı saptanmıştır. Sonuçları daha önce bahsettiğimiz Gestalt Teorisi bazında değerlendirdiğimizde şekil-zemin ilişkisinin ve tamamlama algılarının bütünü algılamadaki etkilerini açıkça görmekteyiz. Ağırlıklı olarak taş hakkındaki bütün algılar uygulama yeri ve mekân gözetmeksizin benzerlik göstermektedir. Bu durum bütünü oluşturan detayların bütünü algılamakta etkisini açıkça ortaya koymaktadır.

Anket çalışmasının ikinci bölümünde yer alan mekânda algılanan taşların etkilerine yönelik sorulardan elde edilen sonuçlar şu şekildedir:

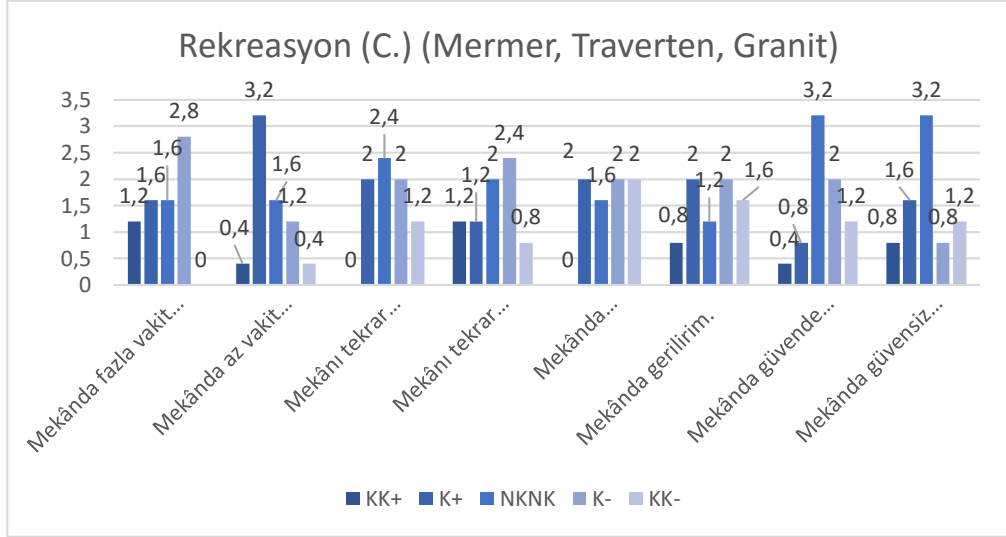
A.

Resim 4.4.1. Rekreasyon Mekânı Etki Analizi

Otel Bölümü : Rekreasyon

Kullanılan Taşlar : Mermer, Traverten, Granit

Uygulama Yeri : Duvar, Zemin, Dekoratif Detaylar

Grafik 4.4.8. Rekreasyon Etki Analizi

Duvar, zemin ve dekoratif detaylarda karşımıza çıkan mermer (bkz. Resim 4.4.1), traverten ve granit rekreasyon bölümündeki uygulamalarda geleneksel, can sıkıcı, dikkat dağıtıcı gibi algıların etkisi olarak az vakit geçirme, tekrar tercih etmekte kararsızlık ve mekânda güvende hissetme etkilerine yol açmıştır. Katılımcı yorumları arasında en çok karşılaşılan mekânın basık ve kalabalık durduğu yönündedir.

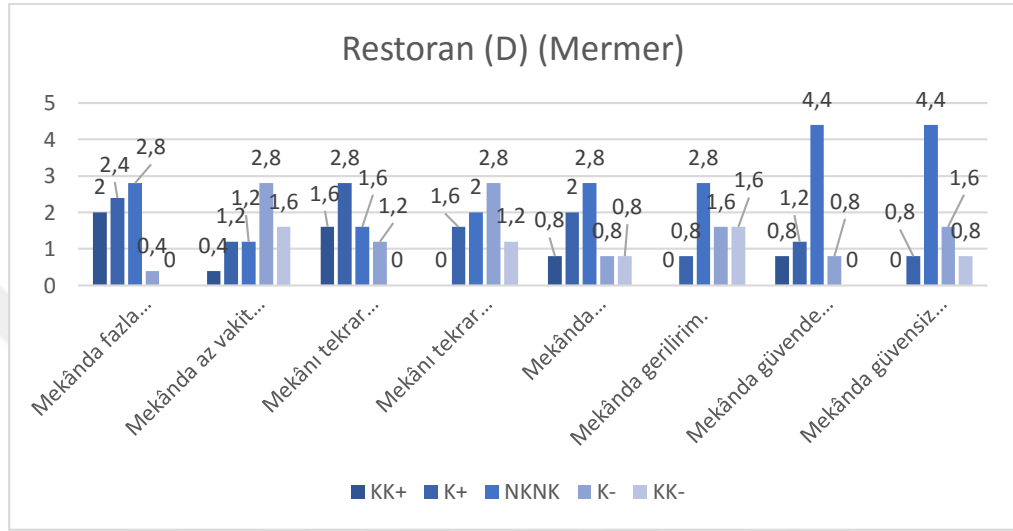
B.

Resim 4.4.2. Restoran Etki Analizi

Otel Bölümü : Restoran

Kullanılan Taşlar : Mermer

Uygulama Yeri : Zemin, Tezgâh

Grafik 4.4.9. Restoran Etki Analizi

Zemin uygulamalarında karşımıza çıkan mermer (bkz. Resim 4.4.2) restoran bölümünde itici ve geleneksel algılanmasına karşın tezgâh uygulamasında çekici olarak algılanması beraberinde mekânı tekrar tercih etme ve daha fazla vakit geçirme etkilerini getirmektedir. Katılımcı yorumlarına göre mekân yüksek tavanlı olduğunda zemin algısı azalmakta ve detaylara yönelmektedir.

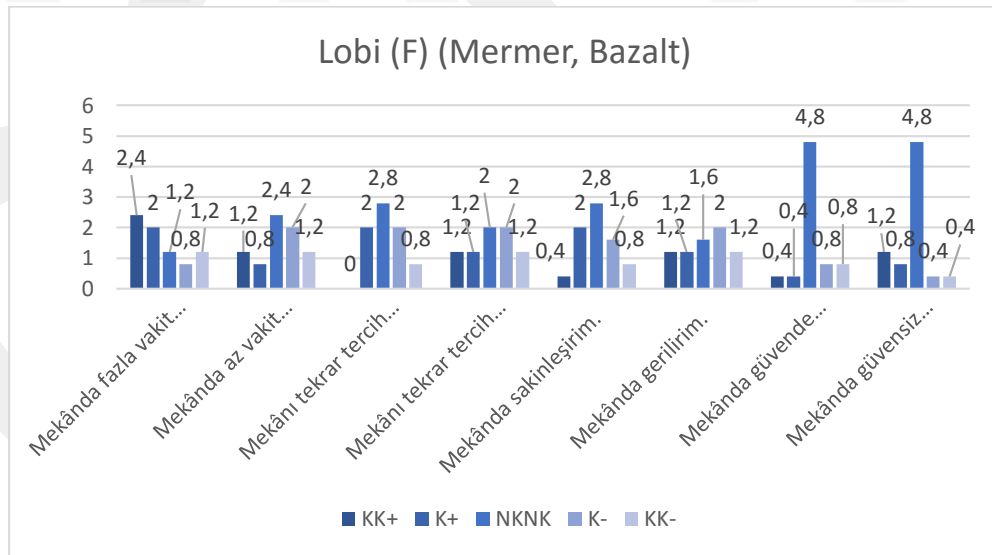
C.

Resim 4.4.3. Lobi Etki Analizi

Otel Bölümü : Lobi

Kullanılan Taşlar : Mermer, Bazalt

Uygulama Yeri : Duvar, Zemin ve Tezgâh

Grafik 4.4.10. Lobi Etki Analizi

Mermer uygulamasının duvar, zemin ve tezgâh kaplaması olarak tümünü görebildiğimiz lobi bölümünde (bkz. Resim 4.4.3) can sıkıcı, geleneksel, itici gibi algıların sonucunda kişisel tecrübelerin ön plana çıktığı bir etki görülmekte, kişilerin

vakit harcama veya tekrar tercih etme konularında kararsızlıkları ve farklılıkları dikkat çekmektedir. Katılımcı yorumları arasında “Türk Hamamı” algısı yarattığı bilgisi kaydedilmiştir.

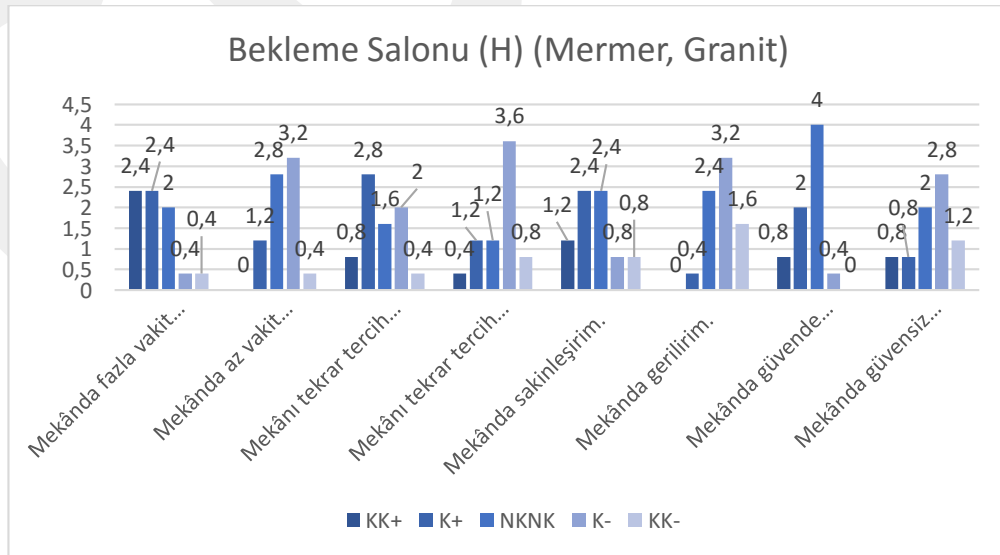
D.

Resim 4.4.4. Toplantı ve Bekleme Salonları Etki Analizi

Otel Bölümü : Toplantı ve Bekleme Salonları

Kullanılan Taşlar : Mermer, Granit

Uygulama Yeri : Zemin

Grafik 4.4.11. Toplantı ve Bekleme Salonları Etki Analizi

Zemin kaplaması olarak değerlendirilen mermer ve granit (bkz. Resim 4.4.4), can sıkıcı ve dikkat dağıtıcı olarak algılanırken vakit geçirme, tekrar tercih etme ve sakinleşme etkilerini göstermiştir. Katılımcı yorumu zeminde bulunan diğer materyallerin granitin hareketliliğine uyum sağladığı ve tarafsız bir etki bıraktığı şeklindedir.

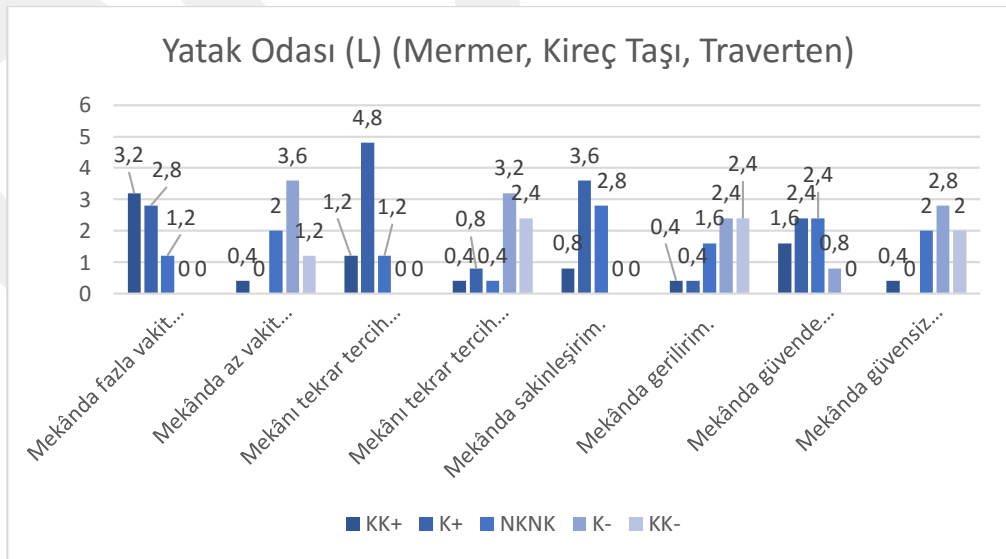
E.

Resim 4.4.5. Yatak Odası Etki Analizi

Otel Bölümü : Yatak Odası

Kullanılan Taşlar : Mermer, Kireç Taşı, Traverten

Uygulama Yeri : Duvar, Zemin ve Tezgâh

Grafik 4.4.12. Yatak Odası Etki Analizi

Yatak odasında farklı bir şekilde karşımıza çıkan mermer (bkz. Resim 4.4.5), kireç taşı ve travertenin geleneksel, can sıkıcı ve itici algılarına karşın tekrar tercih etme etkisinin yüksek oluşu ve sakinleştirici etkisinin yüksek oranı dikkat çekmektedir. Katılımcı yorumları günümüzde karşılaşılan “Ege” tasarımlarının sakinleştirici etkisinin yüksek olduğu yönündedir.

Anket sonuçlarından elde edilen en önemli verinin kişisel tercihler ve tecrübelerin algı ve etki üzerinde mutlak yeri olduğu şeklindedir. Algılanan olgu çeşitlilik gösterdiği gibi, etkileri de değişime uyum sağlamaktadır.

Tasarımcıların mekân tasarımlarında öncelikle dikkat etmeleri gereken notlar müşteri profilinin nasıl olduğu, algılatılmak istenilen olgunun yani mesajın ne olduğunun doğru planlanması ve tüm bunlara bağlı olarak iç mimari tasarımın doğru yapı malzemeleri ile gerçekleştirilmesi şeklindedir.

5. SONUÇ

Günümüzde iç mimari tasarımların kurgulanmasında detayların farklılıklar yarattığını söylemek mümkündür. Bu farklılıkların bir mekânı tasarlarken düşünülmesi gereken detaylar olduğunu ve bu detayların başarılı sonuçları akabinde getirdiği görülmektedir. Tasarımcıların kullandıkları renk, doku, ses, ışık ve diğer tüm etken parçaların bir bütünü oluşturması ve o bütünün yapı malzemelerinin birbiriyle uyum sağlaması oldukça araştırma ve gayret isteyen bir yoldur.

Araştırmanın bölümlerinde elde edilen sonuçlara baktığımızda ilk bölümde taş yapı malzemesini incelerken tercih edilecek malzemeyi yapısal ve görsel özelliklerine göre tanımlamış, kullanım alanlarını belirlemiştir. İkinci bölümde otel iç mimari tasarımları mekânlar bazında yakından incelemiş ve taş yapı malzemesi ile kullanım alanları detaylandırılmış, tasarımcılara yönelik uygulanan anket çalışmasından önce algı ve etki sentezi yapılmış ve taş yapı malzemesinin otel mekânlarındaki algı ve etkisi tanımlanmıştır. Uygulanan ankette elde edilen sonuçlar kurgulanacak karar verme modelinin altyapısını oluşturmuştur.

Araştırmanın başından bu yana elde edilen sonuçlar şu şekilde sıralanabilir:

- Taşların kullanım alanları belirlenirken yapısal ve görsel özelliklerine göre tercih edilmesi,
- Tercih edilen taşların yapı malzemesi olması dışında algı yönetiminde ve verilmek istenen mesajda etkili rol oynadığı,
- Otel iç mimari tasarımlarında kullanılan taşlara göre otel sınıflandırmasının desteklenebileceği,
- Otel iç mimari tasarımlarının kendi içinde farklılıklarının olduğu ve bu farklılıklara bağlı olarak kullanılan malzemenin mekânın karakterine göre düzenlenmesi gerektiği,
- Algılanan olguların kişiler üzerinde belirli etkilere neden olduğu ve bu etkiler doğrultusunda mekân tercihlerini ve ne kadar vakit geçireceklerinin planını yaptıkları şeklindedir.

Tasarımcıların taş yapı malzemesini kullanırken hangi taşı tercih edeceğine karar verme aşamasında izlemesi önerilen model kurgusu şu şekildedir (Şekil 5.1.):

- 1) Yapı/Mekân belirlenmesi,
- 2) Yapı malzemesinin belirlenmesi,
- 3) Uygulama yerinin belirlenmesi,
- 4) Mekân bölümünün belirlenmesi,
- 5) Malzemenin algısı,
- 6) Algılanan olguya bağlı olarak etkisi.

Bilgiler arasında ilişki kurmak tasarımcıların vazgeçilmez karakteri olmalı ve bu bağlantıları kurarken objektif bakabilmelidir. Tasarımcıların verilmek istenen mesaja bağlı olarak tercih edeceği yapı malzemesinin mesajı algılamakta yani Geşalt Teorisi'nin de ortaya koyduğu gibi bütünü algılamakta önemli bir etken olduğu araştırma sonucunda elde edilmiştir.

Şekil 5.1. Karar Verme Modeli

Elde edilen sonuçlara bağlı olarak tasarımcıların taş yapı malzemesine karar verirken kullanmaları adına bir model kurgulanmış, bu model üzerinden yapılabilecek uygulamalarda tercih aşamasında bir kaynak olarak kullanılması planlamıştır.

Gelecek projelerde tasarımcıların yapı malzemesi olarak taşı tercih etmesi, bu bağlamda kurgulanan bu model ile tercihlerini doğru yönlendirmesi araştırmanın problem çözümüne yönelik amaçlarındandır.

KAYNAKÇA

- Aytem, N. M. (2005), *Mimari Mekânda Renk, Form ve Doku Değişkenlerinin Algılanması*, Tez Çalışması: İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Alp, A. (1993), *Mekân Düzenlemesi İle Davranışlar Arasındaki İlişkiler Açısından Tiyatro Binalarında Kullanıcıya Ait Mekânların İrdelenmesi*, Tez Çalışması: Y.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Aslan, F. Aslan E. Ve Atik A. (2015), *İç Mekânda Algı*, Tez Çalışması, İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Malatya
- ArtStyle Architecture Design Dergisi (2014), *Otel Lobi Dekorasyonları*, Makalesi, İstanbul
- Boger, M. , Branco, A. , Ottoni, A., (2009), *The noise spectrum influence on Noise-Induced Hearing Loss prevalence in workers*, Makale Çalışması, Brezilya
- Barker, J.M. ve Austin, G.S. (1994) ; "*Construction Uses Stone, Decorative*", *Industrial Minerals and Rocks* (Editor: Donald D. Carr), Kitap, 6th. Edition.
- Bradley, F. (1998) *Natural Stone A Guide to Selection*, Kitap, W.W. Norton & Company, New York
- Çakırkaya, M.E. (1990), *İstanbul'daki 5 Yıldızlı Lüks Şehir Otellerinde Tasarımın Gelişimi Üzerine Bir Araştırma*, Tez Çalışması: İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Çelik, M.Y. (2003), *MADENCİLİK Cilt 42, Sayı 1, Sf. 3-15*, Makale Çalışması, Kocatepe Üniversitesi, Afyon Meslek Yüksek Okulu, Mermer Teknolojisi Programı, Afyon

- Erdem, B. (2010), *Otel Endüstrisinde Yeni Bir Trend: Dizayn Oteller*, Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi, Balıkesir
- Gagg, R. (2012), *İç Mimarlıkta Doku + Malzeme*, Çalışma Kitabı: AVA Publishing SA, Literatür Yayıncılık, İstanbul
- Güç, B. (2013), *Kompleks Bir Yapıda Mekân Algısal Kaliteye Etkisi: SDÜ Hastanesi Örneği*, Makale Çalışması, SDU International Technologic Science, Vol. 5 No:2, pp 145-155, Isparta
- Gülay, A. (2012), *Geşalt Kuramı – Mekân*, Makale Çalışması, İstanbul
- Gürani, Y. ve Canbolat, T. (2012), *Doğal Yaşam Doğal Taş Sempozyumu*, Makale Çalışması: Çukurova Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık Bölümü, İstanbul
- İldeniz, F. M. (1991), *Otellerin Genel İç Mekânlarının Tasarlama İlkeleri*, Tez Çalışması: İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Kaplan, A. ve Coşkun Hepcan, Ç. (2004), *Ege Üniversitesi Kampüsü 'Sevgi Yolu'nun Görsel (Etki) Değerlendirme Çalışması*, Tez Çalışması: Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, İzmir
- Öktem, D. (2007), *Otel İç Mimari Tasarımında Mekân Algılama ve Kimlik Oluşumu*, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Öztanık, N. (a) (2007), *Malzeme/Teknoloji*, Ege Mimarlık Dergisi, Sf. 8-9, Makale Çalışması, Dokuz Eylül Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu Mermercilik Bölümü, İzmir

- Öztanık, N. (b) (2007), *Günümüz Mimarisinde Doğal Taş Kullanımı ve İşleme Teknikleri*, I. Uluslararası Mimarlık & Taş Sempozyumu, Makale Çalışması, Dokuz Eylül Üniversitesi Torbalı Meslek Yüksekokulu, İzmir
- Serbes, A.S. (2014), *Endüstri Ürünleri Tasarımı*, 3. Doğal Taş Tasarım Yarışması Dergisi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul
- TC Milli Eğitim Bakanlığı (2003), *Taşın Mimaride Kullanımı*, Kitap, İnşaat Teknolojisi, Ankara
- Ünal, O. (2004), *Yapı Malzemesi Ders Notları: Doğal Taşlar*, Makale Çalışması, Kocatepe Üniversitesi, Yapı Öğretmenliği Bölümü, Afyon
- Yılmaz, B. (Ed.) (2014), *Projeler/Yapılar 8 Oteller*, YAPI-ENDÜSTRİ MERKEZİ YEM Yayınları, Ankara
- Yıldırım, K. , Akalın, A. ve Çağatay, K. (2008), *Otel Yatak Odalarının İç Mekân Tasarımının Kullanıcıların Algı-Davranışsal Performansı Üzerinde Etkisi*, Tez Çalışması, Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, Ankara
- Yurttaş, N. B., (2010). *İç Mekân Tasarımında “Tema” Kavramı Ve “Tematik Mekân” Olgusunun Örnekler Üzerinde Analizi*, Tez Çalışması, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Yüzer, E. ve Angı, S. (2007), *Nerede, Hangi Doğal Taş?* I. Uluslararası Mimarlık & Taş Sempozyumu, Makale Çalışması, İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü, İstanbul

İNTERNET KAYNAKLARI

http://www.scielo.br/scielo.php?pid=S1808-86942009000300003&script=sci_arttext

<http://www.istanbulhotelslist.com/otel-resimleri/aden-otel-lobi.jpg>

http://www.tasdunyasitr.com/wp-content/uploads/2013/06/IMG_5882.jpg

<http://www.kempinski.com/tr/istanbul/ciragan-palace/press-room/image-library/PrintDownload/35763/>

<https://img.gecce.com/2014/11/06/flamingo-muz-160544MG.jpg>

<http://www.turizmhabercisi.com/wp-content/gallery/elite-van/van-elite-balo.jpg>

http://www.kiloskop.com/uploads/2974_tatildeakbfemizicezbediyorsaneyapmalyz.jpg

<http://assets.themarmarahotels.com/gallery/pera/dining/mikla-restaurant/mikla5.jpg>

[http://www.cvhmarble.com/images/1%20\(1\).jpg](http://www.cvhmarble.com/images/1%20(1).jpg)

<http://i01.i.aliimg.com/wsphoto/v0/1748672189/Medium-energy-stone-spa-massage-volcanic-stone-basalt-stone-oval-shape-6x8x2cm-essential-oil-stone.jpg>

<https://static.sehirsati.com/46/36/1344502243646.jpg>

http://www.albunatravel.com/wp-content/uploads/museum_hotel_harem_cave_suite_07.jpg

http://www.ancmutfakmobilya.com/wp-content/uploads/2014/02/traverten_banyo.jpg

http://www.hilton.com.tr/_img/gallery/HiltonBursa/4_banyo_luks.jpg

<http://q-ec.bstatic.com/images/hotel/840x460/297/29714285.jpg>

http://www.hilton.com.tr/_img/gallery/DTOldTown/DoubleTreebyHiltonHotelIstanbul-OldTown.jpg

http://f.internetara.com/onbellek/13/04/19/iuuq_NV_00xfc_SL_juv_SL_fev_SL_us0_DEL_nbefo0nv_AP_f0jnbhft0EpmBq3eso_SK_lbzb0ee24_SL_kqh.jpg

<http://mercangranitkuptas.com/wp-content/uploads/2015/06/Granit-k%C3%BCpt%C5%9F.png>

<http://www.marbleport.com/maden/1250203062.jpg>

http://www.ozmersan.com.tr/images/urunler/irish_cream_traverten/5.jpg

<http://www.turkmarblecenter.com/myimages/1-afyon-beyaz-blok.png>

<http://www.blog.isbiliravm.com/resimler/sifali-dogal-taslar/Serpantin-tasi-satinal.jpg>

<http://www.cecenstone.com/images/yapay-tas-kaplama/yapay-tas-kaplama5.jpg>

http://www.bilinmeyendiyarbekir.com/el_clip_image002_0063.jpg

http://sozluk.insaatbolumu.com/wp-content/uploads/agrega_2.jpg

http://www.granitas.com/eng/thumbnail.asp?img=/upload/data/images/references/reference_1.jpg&width=300

http://www.peyzaj34.com/images/peyzaj34_24.png

http://aresreklam.com.tr/wp-content/uploads/2015/09/gestalt_ilkeleri.jpg

http://www.barmat.pt/en/?op=prod&id_cat=3&id_prod=18

http://www.akdagmermer.com/photo/images/akdag_kizilca_onyx_cross_cut.jpg

<https://mermersanati.files.wordpress.com/2013/01/ho.jpg>

http://www.muratyilmazer.com/mutfak-tezgahlari-granit-mutfak-tezgahlari-rosa-porrino-granit-195_700_bm.jpg

<http://afyonmermer.com/wp-content/uploads/2013/12/bursa-beige-polished-tile.jpg>

<http://www.hilton.com.tr/aydin/doubletree-by-hilton-hotel-kusadasi/>

<http://www.ritzcarlton.com/en/Properties/Istanbul/PhotoGallery.htm>

<http://www.dhotel.com.tr/en/home.aspx>

<http://www.marmocerturkiye.com/gecis/5.png>

http://www.akdagmermer.com/photo/images/Radisson_blue_istanbul_akdag_onyx.JPG

<http://www.bazistanbul.com.tr/wp-content/uploads/traverten-uygulama-9.jpg>

<http://www.bazistanbul.com.tr/wp-content/uploads/bazalt-patinato-uygulama-Bazistanbul.jpg>

[http://karakusdekorasyonyapi.com/images/granit\(6\).jpg](http://karakusdekorasyonyapi.com/images/granit(6).jpg)

http://www.arelstone.com/tr/images/Urunler/teknik_detay/bursa_dark/buyuk/4.png
http://exp.cdn-hotels.com/hotels/3000000/2980000/2974600/2974591/2974591_89_z.jpg

http://3.bp.blogspot.com/-WE7ly8Z48so/VJCILEKHrMI/AAAAAAAAAYVs/87wWFsOGG9Y/s1600/pekmez_topragi_marn.jpg

<http://bilgiara.com/resimler/0/sist-b660d622-seimt.jpg>

<http://2.bp.blogspot.com/-tasp6uPQiS4/Urom0BftomI/AAAAAAAAAFU/K2d52V11pB4/s1600/Volkanik+T%C3%BCf+pelet.jpg>

<http://lmmuhendislik.com/wp-content/uploads/tuf.jpg>

<http://www.gozdemobilya.com/resimler/rsz-w17.jpg>

<http://artstyle.com.tr/blog/2014/05/otel-lobi-dekorasyonlari/>

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı: KADRİYE GİZEM GÖZENER

Doğum Yeri ve Tarihi: ANKARA, 28/07/1987

Öğrenim Durumu:

Derece	Alan	Üniversite	Yıl
Lisans	İç Mimarlık	Girne Amerikan Üniversitesi	2008
Yüksek Lisans	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Atılım Üniversitesi	2016

İş Deneyimi:

Çalıştığı Yer	Görev	Yıl
Polimeks Holding	Proje Sorumlusu	2010 – 2012
Polimeks Holding	İnce İşler Mimarı ve Mimari Ofis Sorumlusu	2012 - 2013
Polimeks Holding	Çin Mimari Ofis Müdürü	2013 - 2016

Yabancı Diller: İngilizce (İleri Seviye), Çince (Başlangıç), Arapça (Başlangıç)

Yayımlar: -

E-posta: gizemgozener@polimeksinsaat.com

Telefon: +90533 664 04 34

Turnitin Orijinallik Raporu
Tez Gizem Gözener tarafından
ÖDEV 2 (SBE TEZ 1) den

- 13-May-2016 17:55 EEST' de işleme konu
- NUMARA: 673823959
- Kelime Sayısı: 8099

Benzerlik Endeksi

%9

Kaynaęa göre Benzerlik

Internet Sources:

%8

Yayınlar:

%2

Öğrenci  devleri:

%3

